

KITLV Jaarverslag 2019

Het KITLV is een instituut van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen
Beschermvrouw van het KITLV is H.M. Koningin Máxima

Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde
Royal Netherlands Institute of Southeast Asian and Caribbean Studies

Inleiding	4
Onderzoek	6
Vereniging KITLV	32
Bijlage 1 Financieel overzicht	35
Bijlage 2 Publicaties medewerkers en fellows	36
Bijlage 3 Publicaties KITLV	44

Inleiding Jaarverslag KITLV 2019

Medio 2019 was het vijf jaar geleden dat het KITLV, na een ingrijpende reorganisatie, een nieuwe start maakte als uitsluitend op onderzoek gericht KNAW-instituut, ingebed in de Leidse universitaire omgeving. Het 'nieuwe' instituut ging van start met een zeer bescheiden begroting, maar met hoge ambities en bovendien met een door de KNAW en de Universiteit Leiden gezamenlijk gefinancierd PhD-programma.

Rond het eerste lustrum was er reden tot tevredenheid. In de internationale evaluatie van het KITLV werd het KITLV in 2018 als 'excellent' beoordeeld, niet alleen een uitzonderlijk goed resultaat in vergelijking met de zusterinstellingen van de KNAW, maar ook in de geschiedenis van het KITLV zelf. De evaluatiecommissie die in 2019 alle KNAW- en NWO-instituten beoordeelde op hun bijdrage aan de 'portfolio' van het Nederlandse en internationale kennislandschap beoordeelde het KITLV als waardevol en passend in deze arena. Tekenend voor het succes van het KITLV is het feit dat, terwijl het instituut van start ging met het ambitieuze streven om bovenop het toegewezen budget 50 procent extra in te verdienen met extern verworven onderzoeksgelden, in 2019 het dubbele werd verwezenlijkt.

Subsidies zijn deels verworven via de reguliere financiers, in het bijzonder NWO; tot nog toe was het KITLV nog niet succesvol in Europese fondsenwerving, hetgeen een punt van aandacht blijft. Daarnaast werd de afgelopen jaren substantiële overheidsfinanciering verworven voor projecten waarin het Nederlandse

koloniale verleden wordt onderzocht. De grootste nieuwe bijdrage aan de onderzoeksportefeuille was de komst naar het KITLV van de onderzoeksgroep van Spinozaprijs-winnaar Corinne Hofman, die in 'CaribTrails' een nieuw programma over inheems-Caribisch erfgoedonderzoek opzette.

Na de eerste vijf jaar was er ook sprake van afronding en afscheid. Verschillende onderzoeksprogramma's werden voltooid: 'From clients to citizens? Emerging citizenship in democratizing Indonesia' (KNAW/SPIN), 'Confronting Caribbean challenges' (NWO), alsmede de Veni-projecten van David Kloos en Tom Hoogervorst. Ook werd een handvol promotietrajecten vrijwel voltooid; het ligt in de verwachting dat dit in 2020 tot een vijftal promoties van KITLV-onderzoekers zal leiden.

Wegens pensionering werd afscheid werd genomen van Willem van der Molen en Henk Schulte Nordholt, in beide gevallen luister bijgezet met een symposium. Schulte Nordholt trad hiermee tevens terug uit het managementteam van het instituut, waarin hij sinds 2005 een onmisbare rol vervulde als hoofd Onderzoek. Bij zijn afscheid werd hem de hoge onderscheiding van Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw verleend als blijk van waardering voor zijn grote verdiensten voor de studie van Indonesië en voor de Nederlands-Indonesische wetenschappelijke samenwerking. In het MT werd Schulte Nordholt – die overigens

nog als adviseur aan diverse onderzoeksprojecten verbonden blijft – vervangen door KITLV-onderzoeker David Kloos.

Naast Schulte Nordholt werd nog een drietal onderzoekers met een prijs onderscheiden. David Kloos ontving de Social Science Book Prize van de European Association for Southeast Asian Studies (EuroSEAS) voor zijn monografie *Becoming better Muslims* (Princeton University Press, 2018). Aan de documentaire *Intranquillities door Voices from Haiti*, waarvoor Kasia Mika als coproducent optrad, werd de Britse Doctoral or Early Career Film Award van de Arts and Humanities Research Council toegekend. Valika Smeulders ontving de Black Achievement Award in de categorie Onderwijs en Wetenschap.

Uiteraard wordt er niet op de lauweren gerust. In het verslagjaar werd een handvol onderzoeksvoorstellen ter financiering ingediend, werden nieuwe PhD studenten geworven en hielden alle onderzoekers zich, uiteraard, bezig met hun eigen onderzoeksprojecten, waarbij traditiegetrouw senioren ook veel tijd staken in de begeleiding van jongere onderzoekers. Van potentieel groot belang is de ontwikkeling van een nieuwe onderzoekslijn, 'Governance of climate change', waarin zowel voor Zuidoost-Azië als de Cariben wordt gezocht naar een beter begrip van de gevolgen van klimaatveranderingen op lokale samenlevingen en naar manieren om de maatschappelijke en politieke weerbaarheid te versterken. In deze maatschappelijke

evident relevante onderzoekslijn wordt gestreefd naar een regionaal-vergelijkende en interdisciplinaire benadering van deze thematiek.

Naar buiten toe presenteerde het KITLV zich met de organisatie van enkele seminars en een groot aantal workshops en lezingen. Hoewel deze grotendeels wetenschappelijk van aard zijn, werden er ook publieksbijeenkomsten georganiseerd, om de maatschappelijke impact van ons werk te versterken. Op verschillende wijzen tracht het KITLV zo ook een relevante bijdrage te leveren aan debatten over de hedendaagse betekenis van het koloniale verleden.

Het KITLV is een instituut met een betrekkelijk kleine vaste staf, een groot aantal onderzoekers in tijdelijke dienst (PhD's en postdocs) en daarnaast fellows en stagiairs. Het vergt zorg om van zo'n in vele opzichten diverse groep medewerkers een eenheid te maken. Uit het in het verslagjaar gehouden medewerkersonderzoek bleek, opnieuw, dat KITLV'ers met veel plezier en inzet op het instituut werken. Het belangrijkste punt van aandacht is – net als dat voor universiteiten en andere academische instellingen geldt – dat de werkdruk als hoog wordt ervaren en dat overwerk de regel is. De institutionele inbedding van het KITLV impliceert geregeld overleg met de KNAW, de Universiteit Leiden en de Universiteitsbibliotheek, alsmede met het bestuur van de Vereniging KITLV. Dit overleg had sinds de reorganisatie in 2015 altijd een productief en harmonieus karakter. Met tevredenheid kan worden gesproken over

de wijze waarop de UBL het beheer van de collecties heeft overgenomen. Tegenover de betreunde, maar gezien de omvang van de bezuinigingen onvermijdelijke, vermindering van het aantal deskundige collectiemedewerkers, stond een verbetering van de toegankelijkheid van de collecties, in het bijzonder op het terrein van de digitale dienstverlening. Met de Vereniging KITLV werden verschillende publieksbijeenkomsten georganiseerd. Aan de Vereniging ontviel eind 2019 het erelid Merle Ricklefs, een prominent Indonesianist en zeer gewaardeerd vriend van het KITLV.

Onderzoek

Het KITLV staat aan het einde van een periode. Meerdere projecten zijn of worden binnenkort afgesloten. Het eerste cohort van het PhD-programma, opgestart in 2015, bevindt zich in de eindfase, de eerste promoties zijn voorzien in 2020. Het pensioen van Henk Schulte Nordholt, tot september 2019 hoofd Onderzoek, betekende het einde van een tijdperk. Zijn invloed op het instituut en zijn inspirerende stijl zullen nog vele jaren merkbaar zijn. Hij blijft gelukkig aan het instituut verbonden als *honorary fellow*.

Het einde van een periode betekent uiteraard de start van een nieuwe. In verschillende geledingen wordt gewerkt aan ambitieuze onderzoeksvoorstellen. In het kader van het PhD-programma werden drie kandidaten geworven, die in het voorjaar van 2020 zullen starten. Henk Schulte Nordholt werd opgevolgd door David Kloos. Belangrijk met oog op de toekomst is de beslissing van het MT om te investeren in een nieuwe onderzoekslijn over de impact van en omgang met klimaatverandering, en om het onderzoek naar de doorwerking van het koloniale verleden in het heden te vernieuwen en te versterken.

Een andere belangrijke ontwikkeling was de inbedding van de zogenaamde ‘Spinoza-groep’ van Corinne Hofman. Deze is in 2019 begonnen aan een groot interdisciplinair project over inheems erfgoed in het Caribisch gebied. Esther Captain werd

aangetrokken als nieuwe vaste onderzoeker op het thema ‘postkoloniaal Nederland’. Francio Guadeloupe werd aangetrokken als nieuwe onderzoeker Caribische studies.

Nieuwe projecten en onderzoeksagenda’s

Postkoloniaal Nederland

Esther Captain houdt zich als nieuwe vaste onderzoeker bezig met de vernieuwing en verbreding van de onderzoekslijn ‘postkoloniaal Nederland’. Zij zal onder andere onderzoek doen naar de wijze waarop diverse groepen met een postkoloniale achtergrond door verschillende generaties heen vorm geven aan hun affiniteit en betrokkenheid bij diverse gemeenschappen en identiteiten, in Nederland, in Indonesië en de Cariben, en elders in de wereld.

Eind 2019 leidde Captain de werving van een promovendus die binnen deze lijn onderzoek zal verrichten. In oktober woonde ze de afrondende symposia ‘Confronting Caribbean challenges; Hybrid identities and governance in small-scale island jurisdictions’ en ‘Traveling Caribbean heritage’ bij op de Universiteit van Curaçao. Daarnaast droeg ze bij aan het project over het koloniale en slavernijverleden van Rotterdam, waarvoor zij een hoofdstuk over migranten uit de koloniën vanaf de Tweede Wereldoorlog zal schrijven.

Spinoza/CaribTRAILS

Corinne Hofman ontving in 2014 de Spinozapremie, de hoogste onderscheiding in de Nederlandse wetenschap. Het project dat zij hiermee financiert, ‘CaribTRAILS; Caribbean transdisciplinary research. Archeology of Indigenous legacies’, heeft zij ondergebracht in het KITLV en is in 2019 van start gegaan.

Caribisch-indiaans erfgoed wordt in toenemende mate bedreigd door natuurrampen, klimaatverandering, plundering, illegale handel, de toeristenindustrie, en een tekort aan algemeen bewustzijn rondom erfgoed. Inadequate wetgeving zorgt onvoldoende voor bescherming en draagt daardoor bij aan de vernietiging van archeologisch erfgoed en het verlies van kennis over een cruciaal onderdeel van de wereldgeschiedenis: het ongeschreven verleden van de Caribisch-indiaanse groepen wier afstammelingen in de vijftiende eeuw oog in oog kwamen te staan met Europese veroveraars.

Tot voor kort was er weinig bekend over de manieren waarop Caribisch-indiaanse samenlevingen reageerden op de sociale, economische, culturele, politieke en ecologische veranderingen in gang gezet door de Europese koloniale invasies. Het door Hofman geleide ERC-Synergy project NEXUS1492 (2013-2019) trachtte nieuwe inzichten te genereren in deze beruchte geschiedenis door inheemse invalshoeken, lang overschaduwd door een Eurocentristisch perspectief, voor het voetlicht te brengen. CaribTRAILS zet dit belangrijke werk voort binnen het KITLV.

Door onderzoek te doen in verschillende delen van het Caribisch gebied met een vergelijkbare koloniale geschiedenis plaatst CaribTRAILS het inheemse Caribische pre- en postkoloniale verleden in een breder regionaal en uiteindelijk ook mondiaal perspectief. Het project beoogt bij te dragen aan prangende debatten over dekolonisatie, contact en confrontatie tussen culturen en religies, en onderwerpen rondom sociale verandering, interculturele dialoog, sociale cohesie en diversiteit in een context van globalisering.

Corinne Hofman doet al dertig jaar archeologisch onderzoek in het Caribisch gebied. Haar onderzoek gekenmerkt zich door het sterk interdisciplinaire karakter en een ambitie om actief bij te dragen aan de ontwikkeling van historisch bewustzijn en het behoud en de valorisatie van inheems erfgoed in de context van de culturele en geopolitieke diversiteit.

CaribTRAILS wordt gedragen door een groot onderzoeksteam. Menno Hoogland onderzoekt inheemse begrafenispraktijken voor én na de aankomst van Europese koloniale mogendheden. Andrzej Antczak kijkt vanuit een interdisciplinair perspectief naar vroeg-koloniale interacties in de zuidoostelijke Cariben, waarbij de historische impact en transformaties met betrekking tot inheemse handelingsruimte zijn voornaamste aandacht hebben. Marlena Antczak doet eveneens onderzoek in de zuidoostelijke Cariben en concentreert zich op de rol van figuratieve objecten

David Kloos

Bandar Bangi Baru

Eén van de plekken waar ik de afgelopen jaren regelmatig terecht kwam tijdens mijn onderzoek naar vrouwelijk islamitisch gezag in Zuidoost-Azië is een winkelgebied in Bandar Bangi Baru. Deze voorstad van Kuala Lumpur, een bolwerk van de snel groeiende Maleise middenklasse, trok mij als een centrum van de nieuwe islamitische economie. Hier koop je modieuze hoofddoeken en drink je alcoholvrij (en dus halal) bier. Daarnaast wordt de stad ook wel Bandar Ilmu genoemd, 'Stad van Kennis', vanwege de vele islamitische scholen. Het gebied reflecteert de wijze waarop, in Zuidoost-Azië, de zoektocht naar religieuze kennis en zelfontplooiing verweven is geraakt met een snel groeiende markt voor commerciële religieuze producten en diensten. Bandar Bangi Baru is een winkelgebied vol shoppende vrome mensen, vooral vrouwen, en dus een ideale plek om praatjes aan te knopen. De mensen op de foto kwamen voor een dubbele lezing van Imam Muda Asyraf, de bekende winnaar van een televisie-talentenjacht voor predikers, en Ustazah Fatima Syarha, schrijfster van religieuze romans en één van Maleisië's bekendste vrouwelijke predikers. Locatie: een kledingzaak.

in de constructie en het behoud van sociaal-culturele identiteiten in heden en verleden. Jorge Ulloa Hung is gespecialiseerd in archeologische landschappen en inheems erfgoed op de plaatsen van de vroegste koloniale ontmoetingen, met name Hispaniola. Arie Boomert concentreert zich op Trinidad, Tobago en de bovenwindse eilanden. Joseph Sony onderzoekt het bewonen en gebruik van grotten in het noorden van Haïti in de *longue durée*.

Simone Casale en Tibisay Sankatsing Nava zijn aan het project verbonden als promovendus en, respectievelijk, als GIS specialist en community engagement coördinator (zie ook het kopje 'promovendi'). Finn van der Leden is onderzoeksassistent en datamanager. Emma de Mooij is onderzoeksassistent en projectcoördinator. Ten slotte zijn meerdere onderzoekers bij het project betrokken als *affiliated fellow*, waaronder Jay B. Haviser, Arlene Alvarez, John Angus Martin, Marlieke Ernst, Katarina Jacobson, Harold Kelly en Gene Shev.

Governance of climate change

Maritiem Zuidoost-Azië en het Caribisch gebied zijn, als tropische archipels en centra van biodiversiteit, bijzonder kwetsbaar voor klimaatverandering. In beide regio's leidt klimaatverandering tot sociaalecologische crises. Toenemende droogte en een versterking van het ritme van de moesson, grootschalige erosie en ontbossing, en een toename van cyclonen, orkanen en overstromingen hebben een grote impact op lokale gemeenschappen, met name kustgemeenschappen en -steden, en op

economische sectoren als landbouw en toerisme. Het KITLV is in 2019 gestart met een nieuwe onderzoeksagenda met als doel bij te dragen aan het sociaal- en geesteswetenschappelijk onderzoek naar de gevolgen van, en lokale aanpassing aan, klimaatverandering. Binnen deze agenda zijn reeds verschillende lijnen uitgezet. Een consortium is gevormd met Nederlandse, Indonesische en Caribische partners rond het ontwikkelen van sociaalecologisch onderzoek naar land-kust connecties. Hierin wordt ook de brug geslagen naar de natuurwetenschappen, met name de ecologie. De voorstellen die vanuit het KITLV zijn ingediend in de derde 'Caribbean call' van de NWO richten zich ook voor een groot deel op de impact van klimaatverandering. Daarnaast zijn verschillende individuele onderzoekers bezig met het thema. Hoewel het hier een nieuwe onderzoekslijn betreft, waarin aansluiting wordt gezocht met spannende en belangrijke ontwikkelingen in *anthropocene research*, kijkt het KITLV in de zoektocht naar inspiratie ook naar het eigen verleden, waar met name de traditie van milieugeschiedenis in het oog springt.

De politieke economie van Cambodja

Neil Loughlin heeft het KITLV versterkt in de rol van postdoc onderzoeker. Zijn onderzoek richt zich op de politieke economie van Cambodja. Hij is geïnteresseerd in de sturende krachten en de politieke mechanismen achter processen van landonteigening en het delven van grondstoffen. Zijn eerste maanden besteedde hij voornamelijk aan het schrijven van een nieuwe onderzoeksvoorstel over de impact van China's *Belt and Road Initiative* (BRI) in Zuidoost-Azië, het schrijven van artikelen

(waarvan er enkele in 2020 zullen verschijnen) en de bewerking van zijn dissertatie over Cambodja's autoritaire politieke systeem tot een handelseditie.

Oorlogsvluchtelingen in het Caraïbisch gebied

Rosa de Jong begon in 2019 met een promotietraject gefinancierd door de NWO-beurs Promoties in de Geesteswetenschappen. Zij is werkzaam op de Universiteit van Amsterdam maar tevens aan het KITLV verbonden als gastonderzoeker. Haar project, 'Van Europese havens naar een Caraïbisch thuis: Oorlogsvluchtelingen op doortocht', onderzoekt de – voornamelijk joodse – vluchtelingen die tijdens de Tweede Wereldoorlog vanuit Nederland het Caraïbisch gebied bereikten. Zij arriveerden in landen met multiculturele samenlevingen onder verschillende koloniale regimes. Dit project onderzoekt hoe de wisselwerking tussen regeringsinstanties en de *agency* van de vluchtelingen – hun vermogen tot handelen – het verloop van hun vlucht en hun leven erna beïnvloedde. Om de interactie tussen de vluchtelingen, de Caraïbische bevolking en de Europese en koloniale overheden te begrijpen is gekozen voor intersectionaliteit als overkoepelende analysemethode. Het onderzoek hoopt, ook in methodologische zin, bij te dragen aan inzicht in overzeese vluchtmigratie in oorlogstijd.

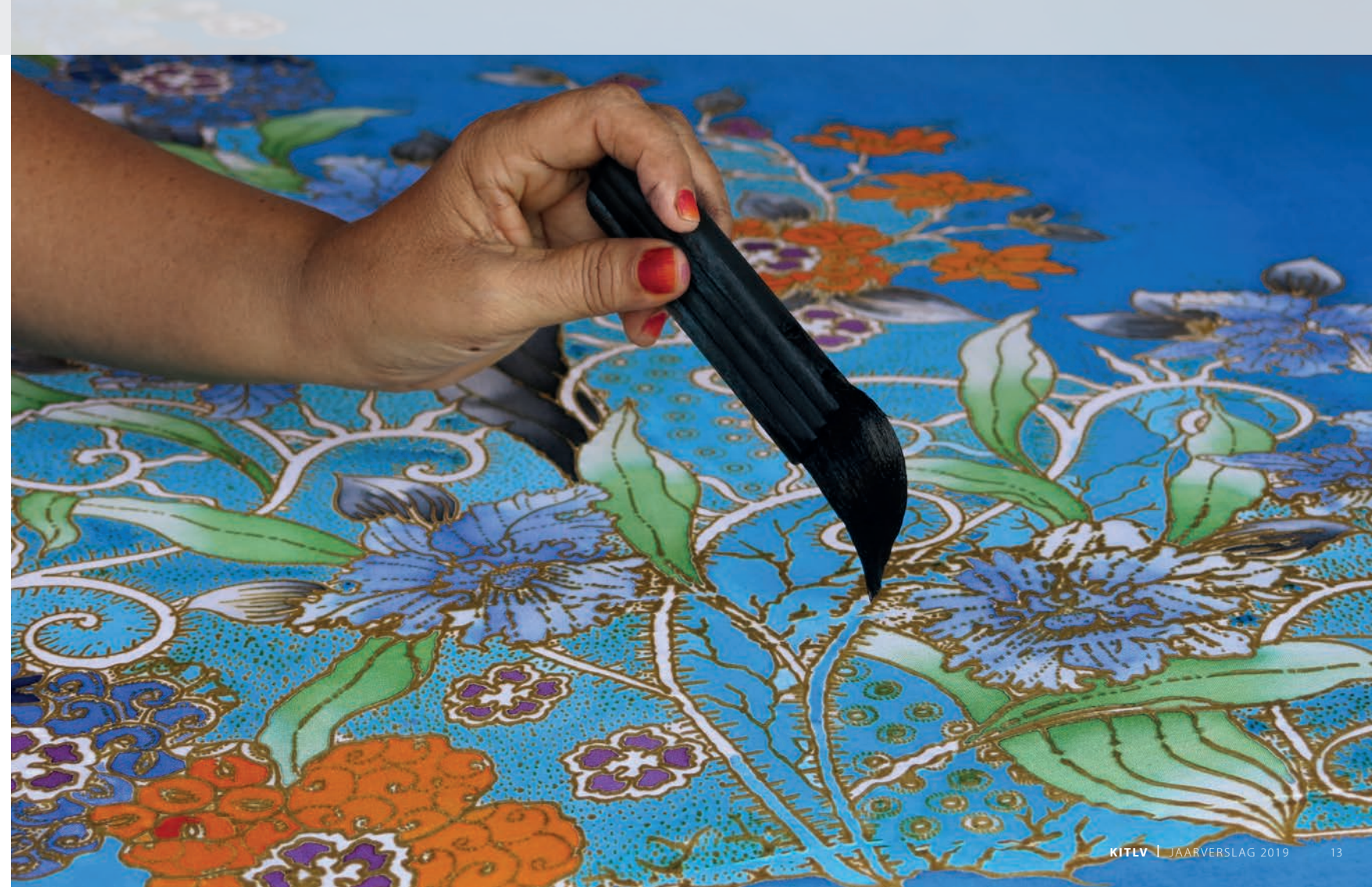
Palm oil conflicts and access to justice in Indonesia

Het door NWO en het Indonesische ministerie voor onderzoek en technologie

(RISTEK-DIKTI) gefinancierde project 'Palm oil conflicts and access to justice in Indonesia' is een samenwerking van het KITLV, de Universiteit van Wageningen (WUR) en Universitas Andalas in Padang. Het bestudeert landconflicten tussen palmoliebedrijven en lokale gemeenschappen en hoe deze het beste kunnen worden opgelost. In 2019 werkten elf onderzoekers, geaffilieerd met vier ngo's, aan het project. Zij documenteerden meer dan 200 conflicten in vier Indonesische provincies. Het project wordt geleid door Ward Berenschot en mede-gecoördineerd door een nieuwe postdoc-onderzoeker, Ahmad Dhiaulhaq.

De verzamelgeschiedenis van Azië-collecties

Marieke Bloembergen initieerde eind 2018 een nieuw onderzoeksprogramma, 'Unpacking the Asian library; Collecting histories, and collecting networks from Asia to Europe', dat is gericht op het ontsluiten van collectiegeschiedenissen van bibliotheken met grote Azië-collecties. Het doel is om inzicht te krijgen in de lokale perspectieven, de rol van zowel fysiek als epistemologisch (post-)koloniaal geweld en de complexe kennisnetwerken die ten grondslag liggen aan zulke verzamelingen. Bloembergen deed pilotonderzoek in Nederland en Indonesië en organiseerde samen met collega's uit Leiden, Singapore en Indonesië een dubbelpanel op de ICAS-conferentie in Leiden. Op basis van manuscriptcollecties, bronnen over verzamelaars, bibliotheekgeschiedenissen en veldwerk onderzochten deelnemers uit verschillende disciplines de lokale politiek en lokale *agency* die ten grondslag liggen aan Aziatische

collecties wereldwijd. Op vervolgworkshops in Yogyakarta en Singapore verkende Bloembergen, samen met senior en junior wetenschappers ter plaatse, casussen uit lokale bibliotheken en thema's voor gezamenlijk vervolgonderzoek.

Afgesloten projecten

Het KNAW/SPIN project 'From clients to citizens? Emerging citizenship in democratizing Indonesia' werd afgesloten met de publicatie van twee boeken: de monografie *Democracy for sale; Elections, clientelism and the state* (Cornell University Press), geschreven door KITLV-onderzoeker (en projectcoördinator) Ward Berenschot en Edward Aspinall van de Australian National University, en de bundel *Citizenship in Indonesia; Perjuangan atas hak, identitas, dan partisipasi*, geredigeerd door Ward Berenschot en KITLV *honorary fellow* Gerry van Klinken en uitgegeven door Obor. Beide boeken hebben uitgebreide aandacht gekregen in Indonesië. Twee promovendi in het project, Prio Sambodho en Willem van der Muur, verdedigden met succes hun dissertatie.

Tom Hoogervorst voltooid zijn NWO Veni-onderzoek naar de Chinees-Maleise taalgeschiedenis. Het manuscript van zijn monografie is ingediend bij een uitgever. De door hem geredigeerde bundel zal uitkomen bij Brill. In samenwerking met *fellow* Nurenzia Yannuar onderzocht hij het taalkundige karakter van de bekende roman *Indonesia dalem api dan bara*. Daarnaast organiseerde hij ter gelegenheid van het

pensioen van Willem van der Molen het druk bezochte symposium 'Towards a history of Javanese literature'. Zijn eigen paper voor het symposium, over de pre-Islamitische geschiedenis van de Javaanse keuken, werd gepubliceerd in *Journal of Global Food History*.

Lopende projecten

Adriaan Bedner, bijzonder hoogleraar Recht en Samenleving in Indonesië namens het KITLV, verkreeg financiering van NUFFIC-NESO, als onderdeel van het Orange Knowledge Programme, voor een project dat de komende tweeëneenhalf jaar het rechtenonderwijs aan vier faculteiten in Oost-Indonesië op een hoger plan zal proberen te brengen. Dit project is nauw verbonden met zijn onderzoekslijn op het terrein van het Indonesisch juridisch denken en onderwijs.

Tom van den Berge vervolgde – met een beurs van het Prins Bernhard Cultuurfonds – zijn onderzoek naar het leven van Izaak Samuel Kijne (1899-1970), die van 1923 tot 1958 zendeling-leraar was in Nieuw-Guinea. Het jaar 2019 stond voor hem in het teken van interviews, foto-onderzoek en schrijven. Van den Berge hield interviews met Kijnes zoon en kleindochters, familieleden van Kijnes echtgenote en met twee zoons van Kijnes collega proximus J.P. Kabel. Bij zijn foto-onderzoek kreeg Van den Berge hulp van de onvermoeibare zendingshistoricus Thom van den End. De biografie over Kijne werd dit jaar 'in de steigers' gezet en zal in de loop van het volgend jaar worden afgerond.

Marieke Bloembergen schreef voor haar lopende project 'Indonesia and Greater India, 1880s-1990s' twee artikelen. Daarnaast werkte zij aan de opzet van een bijbehorend boekproject. Verder gaf ze lezingen op internationale workshops en verrichte ze aanvullend onderzoek in Nederland, Indonesië en Singapore. Het project is gericht op de rol van interaziatische en internationale academische en spirituele kennisnetwerken in de ontwikkeling van het morele idee van, en de erfgoedvorming rondom, Greater India – verbeeld als één (superieure) Hindoe-Boeddhistische beschaving –, de situering van Indonesië daarin, en de betekenis daarvan in een overwegend islamitisch Indonesië.

Bloembergen is verder als adviseur en coördinator onderzoek verbonden aan 'Provenance Project; Researching Objects of the Colonial Era' (PPOCE), een samenwerkingsproject van het Rijksmuseum, Museum van Wereldculturen en het NIOD. Dit pilotproject onderzoekt, met NIOD als penvoerder, de methodologie en gevolgen van herkomstonderzoek naar zogenoemde koloniale collecties en objecten. Het doel is uiteindelijk om, in samenwerking met partijen uit Indonesië en Sri Lanka, te bepalen welke voorwerpen kunnen worden gerestitueerd.

Rosemarijn Hoeft droeg met lezingen en een artikel over stemrecht in de Nederlandse koloniën in de Cariben bij aan de herdenking van 100 jaar vrouwenkiesrecht. Ook zette zij haar onderzoek naar *nation building* en *nation*

branding in postkoloniale staten voort. Samen met Wouter Veenendaal publiceerde zij een artikel over dit onderwerp.

Samen met Marieke Bloembergen bereidde Hoeft, als vervolg op de eerder gehouden 'From Brussels to Bandung' workshop, een tweede workshop voor, 'Teaching new futures in a decolonizing world', dat gericht zal zijn op de transnationalistische en hervormingsidealen in onderwijs, en in onderwijspraktijken, tussen dekoloniserende en postkoloniale landen in Afrika, Azië en Amerika. Hiermee willen zij de mogelijkheden van een internationaal onderzoeksprogramma verkennen.

Nico Kaptein vervolgde, in het kader van zijn hoogleraarschap Islam in Zuidoost-Azië aan de Universiteit Leiden, zijn onderzoek naar de religieuze betrekkingen tussen het Midden-Oosten en Zuidoost-Azië, met de focus op de biografie van Ahmad Khatib al-Minangkabawi (1860-1916). Op 20 september hield hij zijn inaugurele rede, 'Het Arabische Midden-Oosten en religieus gezag in Indonesië'.

Voor David Kloos was 2019 het laatste volledige kalenderjaar van zijn NWO Veni-project over vrouwelijk islamitisch leiderschap en publieke communicatie in Zuidoost-Azië. Het veldwerk was eerder al afgerond en dus kon hij zich toeleggen op het schrijven van artikelen en de voorbereiding voor het schrijven van een

nieuwe monografie. Katja Golikova en Rebekha Adriana deden als stagiairs in dit kader onderzoek naar de representatie van vrouwelijk islamitisch gezag in Maleisische populaire tijdschriften en literatuur. Op de EuroSEAS conferentie in Berlijn organiseerde Kloos, samen met Henk Schulte Nordholt en Silvia Vignato, een panel over online multimedia storytelling en toekomstige vormen van academische publicaties. Op dezelfde conferentie werd hem voor zijn boek *Becoming better Muslims* (Princeton University Press, 2018) de EuroSEAS Social Science Book Prize toegekend. Daarnaast is hij begonnen met het ontwerpen van een nieuw project over expertise rondom en publieke discussies over klimaatverandering in Indonesië, waarvoor hij voorbereidend onderzoek deed in Jakarta en Yogyakarta.

Vilan van de Loo werkte verder aan haar biografie van topmilitair en voormalige gouverneur-generaal J.B. van Heutsz. *Uit naam van de majesteit* zal in juni 2020 verschijnen. Met de titel van het boek benadrukt ze dat de koloniale wereld van destijds zich niet alleen in Nederlands-Indië bevond, maar eveneens in Nederland, en ook dankzij de majesteit. De biografie is een reconstructie van het leven van Van Heutsz en de historische context daarvan. Daarbij komt herhaaldelijk de hartelijke verhouding tussen Van Heutsz en Emma, Wilhelmina en Hendrik aan de orde. Ze hoopt dat de biografie het huidige beeld van Van Heutsz, waarin de inzet van militair geweld centraal staat, zal compliceren.

Onder coördinatie van Bart Luttikhuis werd de deelname van het KITLV in het door de Leverhulme Trust gefinancierde internationale netwerk 'Understanding insurgencies; Resonances from the colonial past' voortgezet met workshops in Lissabon en Exeter. Verdere bijdragen aan het netwerk werden geleverd door Roel Frakking en Abdul Wahid.

Postdoc-onderzoeker Kasia Mika bracht verdere verdieping aan in haar onderzoek op het vlak van de *environmental humanities* in het Caribisch gebied. Zij is geïnteresseerd in de dialoog tussen postkoloniale theorie, 'eco-theologie' en representaties van crises. In samenwerking met collega's uit binnen- en buitenland organiseerde ze verschillende workshops en panels. Voortbouwend op haar onderzoek in Haïti was ze betrokken bij meerdere beursaanvragen. Zij slaagde er in om een NWO Veni-beurs te verkrijgen, die ze helaas weer moest teruggeven op het moment dat ze een nieuwe, vaste baan accepteerde als universitair docent vergelijkende literatuurwetenschappen aan de Queen Mary University in Londen. In november won Mika, als coproducent van de documentaire *Intranquillities; Voices from Haiti*, de Doctoral or Early Career Film Award van de Arts and Humanities Research Council in Groot-Brittannië.

Willem van der Molen nam, op uitnodiging van Ronit Ricci (Hebreeuwse Universiteit), deel aan een project over negentiende-eeuwse Javaanse letterkunde. Hij bracht

hiervoor tien maanden door aan het Israel Institute of Advanced Studies in Jeruzalem. Zijn onderzoek, over de *Panji Paniba*, mondde uit in een lezing getiteld 'The ideal match; Views on marriage in the Panji Paniba (1816)'. Ook gaf hij colleges Oud-Javaans aan studenten en docenten van de Hebreeuwse Universiteit. Een ander deel van zijn werk betrof de redactie van de serie 'Javanese Studies', uitgegeven door de Tokyo University of Foreign Studies. In december nam hij met een door Tom Hoogervorst georganiseerd symposium afscheid van het instituut.

Alana Osbourne vervolgde haar postdoctoraal onderzoek naar geweld en publieke getuigenis in Jamaica. Ze publiceerde twee artikelen in academische tijdschriften en werkte daarnaast aan een boek – een bewerking van haar proefschrift – over toerisme en de commodificatie van armoede en geweld, ook in Jamaica.

In december 2019 verscheen het zesde en laatste deel van de Indonesische vertaling van Harry Poeze's driedelige boek *Verguisd en vergeten; Tan Malaka, de linkse beweging en de Indonesische Revolutie, 1945-1950* (KITLV Press, 2007). Daarmee is nu de gehele tekst (van 2600 bladzijden) beschikbaar als: *Tan Malaka, gerakan kiri dan revolusi Indonesia*. De uitgevers zijn Obor Jakarta en KITLV Jakarta.

Kathryn Wellens onderzoek naar pre-islamitisch Zuid-Sulawesi nam nieuwe wendingen. Samen met Ian Caldwell ontdekte ze een opvallend manuscript uit Baringeng, dat de invloed van de komst van het schrift op lokale genealogieën illustreert. Op verzoek van de Brunei Historical Society deed ze in het VOC-archief onderzoek naar de Bruneise en Maleise epistolografie. Op verzoek van Kaushik Roy en Dennis Showalter schreef Wellen voor het *Oxford Handbook of Warfare in Asia* een hoofdstuk over Europees imperialisme en oorlogsvoering in Zuidoost-Azië. Daarnaast onderzocht ze, in een paper over het vroege Buginese staatje Cina, de langetermijnwisselwerking tussen geschiedenis, herinnering en archeologie.

Onafhankelijkheid, dekolonisatie, geweld en oorlog in Indonesië, 1945-1950

Dit programma, dat in september 2017 van start ging, bestaat uit negen deelonderzoeken en wordt uitgevoerd in samenwerking met het NIMH (Nederlands Instituut voor Militaire Historie en het NIOD (Instituut voor Oorlogs-, Holocaust- en Genocidestudies). De drie instituten stemmen hun onderzoek en de coördinatie ervan onderling intensief af en beheren daarnaast gezamenlijk een drietalige website: <https://www.ind45-50.org/>. Projectleider op het KITLV is Gert Oostindie. De coördinatie is in handen van Ireen Hoogenboom.

Het is een foto die ik niet alleen in albums van andere Indische gezinnen ben tegenkomen, maar ook in die van Surinaams-Nederlandse en Antilliaans-Nederlandse families. Vrouwen en mannen (soms ook met kinderen), qua uiterlijk zichtbaar afkomstig van buiten de Nederlandse landsgrenzen, die zich als een souvenir van een uitje naar Volendam hebben laten portretteren. In plaats van een poging tot ultieme aanpassing aan Nederland, kunnen we deze foto lezen als ondermijnend. De enscenering belichaamt Holland op zijn oubolligst, een cliché dat weinig meer met de werkelijkheid te maken heeft. De scène wordt zo een pastiche, een ironische nabootsing door twee Indische vrouwen en een Nederlandse vriendin (in het midden).

Bovendien lag voor Indische Nederlanders van toen identificatie met Nederland zeer voor de hand: ze accentueerden met de verkleedpartij hun deels Nederlandse afkomst. Dit portret is daarmee een voorloper van hedendaagse Indische, Surinaams-Nederlandse en Antilliaans-Nederlandse jongeren, geboren en getogen in Nederland, die naar Indonesië of de Cariben reizen om hun deels Aziatische of Caribische achtergrond te onderzoeken. Daar aangekomen hullen ze zich in batik, sarong en kabaja of dragen ze pangi's, tropenoverhemden en kotomisi met angisa. Voor het plezier of om te kijken hoe zij eruit zouden hebben gezien als hun (voor-) ouders niet naar Nederland waren gekomen. Zoveel verschil is er eigenlijk niet tussen de generaties in postkoloniaal Nederland.

Foto: *San Captain-Lim Sin May, onbekende vrouw en Rita Captain, circa 1960.*
Familiebezit Esther Captain

Esther Captain

Indisch in Volendamse klederdracht

Marieke Bloembergen

T-shirts

T-shirts doen er toe in Indonesië. Ze passen bij het klimaat en het budget van de meeste inwoners, maar het zijn de prints op de shirts en de hoeveelheid shirts die er echt toe doen: kijk maar eens rond hoeveel mensen – jong en oud, in de stad en de dorpen – er in rondlopen; ga naar de Jalan Malioboro in Yogyakarta, of een willekeurige shopping mall – en aanschouw wat er te koop is: t-shirts bedrukt met geestige commentaren, portretten van politici, nationale helden of buitenlandse dictators, tekeningen van nationale monumenten en tempo doeloe-voorwerpen. Van Borobudur tot de koloniale fiets, van president Soekarno tot activist Munir, en van Bin Laden tot Che Guevara. Welke prints je maar wilt, ze zijn er, en mensen dragen ze. Zeker, misschien is dit niet typisch voor Indonesië. Maar deze – vele, vele – t-shirts met print, gedragen in de openbare ruimte, zijn een weergave van de humor, smaak, en politieke gevoeligheden – en dus van de populaire en commerciële omgang – in Indonesië – met lokale en internationale politiek, erfgoed, en geschiedenis.

T-shirts doen ertoe in Indonesië, en dus zijn ze gewild onder Indonesianisten. Sommige hebben exemplaren met bizarre en historische opdruk, andere dragen ze, als souvenirs. Eén zo’n verzameling, gevonden in de kast van een geliefde collega die onlangs met pensioen ging, zegt al veel. Maar zie ook bijgaand groepsportret, met enkele onderzoekers en stafleden van het KITLV, uitgedost in hun favoriete exemplaar, speciaal voor deze gelegenheid.

Het KITLV heeft de verantwoordelijkheid voor de deelonderzoeken ‘Geweld, bersiap, berdaulat; Transitie 1945-1946’, ‘Regionale studies’ en ‘Maatschappelijke nasleep’, alsmede het slotwerk dat aan het eind van het vierjarige onderzoek zal worden gepubliceerd. De onderzoekers van de deelprojecten ‘Geweld, bersiap, berdaulat’ en ‘Regionale studies’ werken samen met het Indonesische onderzoeksproject ‘Proclamatie, onafhankelijkheid, Revolutie en oorlog in Indonesië’ dat geleid wordt door Bambang Purwanto aan de Universitas Gadjah Mada (UGM) in Yogyakarta. Daarnaast werken KITLV-onderzoekers Tom van den Berge en Fridus Steijlen voor de deelprojecten ‘Internationale politieke context’ en ‘Getuigen en tijdgenoten’ die worden uitgevoerd door het NIOD.

Esther Captain en Onno Sinke hebben zich, in het kader van ‘Geweld, bersiap, berdaulat’, verder verdiept in een aantal *case studies* op Java en Sumatra, waarvoor beiden ook in Indonesië zijn geweest. In april 2019 namen zij deel aan een driedaagse workshop met de Indonesische onderzoeksgroep aan de Universitas Gadjah Mada (UGM), in Yogyakarta, waarbij de onderzoekers in kleine werksessies inzichten hebben uitgewisseld. Captain was daarnaast in mei en juni gedurende een dag per week verbonden aan het internationale project ‘Comparing the wars of decolonization’. Ron Habiboe heeft zich als externe onderzoeker bij het project gevoegd om slachtofferaantallen verder in kaart te brengen. John Soedirman en Daanjan Wisselink hebben een bijdrage geleverd als onderzoeksassistenten. Martijn Eickhoff, Roel Frakking, Anne-Lot Hoek, Hans Meijer en Anne van de Veer

deden, met hulp van onderzoeksassistenten Maarten van der Bent, Fynn Franke en Nuranisa Halim, literatuur- en archiefonderzoek in het kader van ‘Regionale studies’. Zij waren betrokken bij verschillende seminars en namen in april deel aan een gezamenlijke workshop met de Indonesische projectgroep aan de UGM in Yogyakarta. Daarin werd gekeken naar de verbanden tussen de verschillende regio’s en overkoepelende thema’s. Daarnaast werden de verschillende visies, concepten, chronologie en termen uitvoerig bediscussieerd en een opzet gemaakt voor de gemeenschappelijke publicatie. Naast de workshop hebben de Indonesische en Nederlandse onderzoekers elkaar verscheidende keren ontmoet in Nederland en Indonesië voor overleg en onderzoek.

Meindert van der Kaaij deed, in het kader van ‘De maatschappelijke nasleep’, archiefonderzoek naar de affaire rond Joop Hueting en de parlementaire afwikkeling van de Excessennota. Daarnaast bekeek hij de totstandkoming van de aanpassing van de ‘Wet vrijwaring verjaring van oorlogsmisdaden’ in 1971. Ook heeft hij onderzocht hoe in 1994 achter de schermen is geworsteld met de visumaanvraag van Poncke Princen en hoe Indië-veteranen daar invloed op trachtten te krijgen. Tevens onderzocht Van der Kaaij hoe de besluitvorming in het kabinet rond het staatsbezoek van koningin Beatrix aan Indonesië in 1995 is verlopen.

Tom van den Berge schreef, in het kader van ‘Internationale politieke context’ (NIOD) en op basis van archiefonderzoek in Parijs (Archives diplomatiques) en Den

Haag (Nationaal Archief), een artikel over de onderlinge verbondenheid tussen de dekolonisatie van Indië en Indochina en die tussen de onafhankelijkheidsstrijd van Indonesië en Vietnam.

Fridus Steijlen is medecoördinator van deelproject ‘Getuigen en tijdgenoten’ (NIOD). In februari was hij te gast op de UGM te Yogyakarta. Daar gaf hij gastcolleges en masterclasses. Uit het contact met de studenten is een klein pilotproject ontstaan waarvoor de studenten familieleden hebben geïnterviewd over de periode 1945-1949. In augustus nam hij op uitnodiging van het Indonesische ministerie van Onderwijs deel aan een seminar over diplomatie in de eerste jaren van de Republiek Indonesië.

Traveling Caribbean heritage

Het door NWO gefinancierde project ‘Traveling Caribbean heritage’ (TCH) is gericht op onderzoek en op kennisuitwisseling tussen Aruba, Bonaire, Curaçao en Nederland en daarmee op maatschappelijke impact. Migraties en processen van creolisering leiden tot voortdurende veranderingen in het ‘culturele landschap’ van de eilanden en van de Antilliaanse gemeenschap in Nederland. Er wordt veel gesproken over en gewerkt aan *nation building*, maar gelijktijdig wordt voortdurend, met het oog op de dominante toerisme-industrie, gewerkt aan een commerciële *nation branding*. Die twee benadering lijken soms haaks op elkaar te staan. In TCH wordt deze thematiek

onderzocht met erfgoedspecialisten en besproken in de betrokken gemeenschappen. Het TCH-team omvat een tiental onderzoekers op de drie eilanden. Op het KITLV werken projectleiders Gert Oostindie en Alex van Stipriaan aan TCH, alsmede onderzoeker Valika Smeulders. Aan Smeulders, die tevens als gastconservator is verbonden aan het Rijksmuseum voor de aankomende tentoonstelling over slavernij, werd in het verslagjaar de Black Achievement Award toegekend in de categorie Onderwijs en Wetenschap. In oktober kwam het TCH team bijeen op Bonaire en Curaçao, waar publiekslezingen en workshops werden gehouden en gewerkt aan een boek dat in 2020 moet verschijnen.

Het koloniale en slavernijverleden van Rotterdam

De gemeenteraad van Rotterdam besloot in 2017 om een wetenschappelijk onderzoek te laten doen naar het koloniale en slavernijverleden van de stad. Het onderzoek wordt uitgevoerd door het KITLV, onder leiding van Gert Oostindie. Het ging in 2018 van start en moet in het najaar van 2020 leiden tot de publicatie van drie boeken: een bundel onder redactie van Oostindie waarin deze geschiedenis in brede zin wordt belicht; een monografie van de hand van Alex van Stipriaan over het slavernijverleden van de stad; en een bundel onder redactie van Francio Guadeloupe, Paul van der Laar en Liane van der Linden waarin wordt gereflecteerd op het belang van deze geschiedenis en dit onderzoek voor het hedendaagse Rotterdam. Een commissie onder voorzitterschap van burgemeester Ahmed Aboutaleb en ondersteund door het Stadsarchief Rotterdam

begeleidt het onderzoek. Er werden reeds twee publiekspresentaties gehouden: één in het Stadsarchief en één in het Wereldmuseum.

Confronting Caribbean challenges

Het grotendeels door NWO gefinancierde onderzoek ‘Confronting Caribbean challenges’ (CCC) beoogt op basis van historisch en contemporain onderzoek een scherper beeld te construeren van de hedendaagse politiek en van discussies over eilandelijke identiteiten van de postkoloniale Antillen, met bijzondere aandacht voor de impact van de bestuurlijke hervormingen sinds de ontmanteling van de Nederlandse Antillen (2010) en de omvangrijke migraties van en naar de eilanden. Het project leidde al tot een groot aantal publicaties van de postdocs, Jessica Roitman, Malcom Ferdinand en Wouter Veenendaal, die hun werk voor CCC in 2019 afsloten. Promovendi Stacey Mac Donald en Sanne Rotmeijer werkten hard aan hun dissertaties, die zij in 2020 hopen te verdedigen. In oktober verzorgden Ferdinand, Mac Donald en Rotmeijer samen met projectleider Gert Oostindie afsluitende presentaties en workshops in Bonaire en Curaçao.

Indonesië in transitie, 1943-1958

Bart Luttkhuis, Abdul Wahid (KITLV/UGM Yogyakarta) en Peter Keppy (NIOD Amsterdam) werkten verder binnen het NWO-project ‘Indonesia in transition; From revolution to nation-building 1943-1958’.

In Indonesië hebben sinds de onafhankelijkheidsstrijd niet-statelijke gewapende actoren een belangrijke rol gespeeld. Sommige taken die gewoonlijk door politie en leger worden uitgevoerd zijn door de jaren heen in Indonesië uitbesteed aan particuliere groepen. De staat heeft dergelijke groepen actief een plaats in het politieke bestel gegeven. In dit project bestuderen de drie onderzoekers gezamenlijk het ontstaan van dit fenomeen tijdens de jaren van de onafhankelijkheidsstrijd en in de jaren 1950. Abdul Wahid focust op de vroege jaren, vooral in Midden-Java. Peter Keppy bestudeert Midden-Java in de loop van de jaren 1950. Bart Luttkhuis houdt zich bezig met Midden-Sumatra. In het afgelopen jaar hebben de onderzoekers gewerkt aan het empirisch onderzoek en werkten zij verder aan de ontwikkeling van samenwerking met Indonesische onderzoekspartners. Ook gaven zij een masterclass aan studenten van UGM (Yogyakarta).

Projectleider Henk Schulte Nordholt is, mede in het kader van dit project en samen met Harry Poeze begonnen aan een nieuw overzicht van de Indonesische Revolutie. Hierin zal het Indonesische perspectief centraal staan, maar in tegenstelling tot veel Indonesische en Angelsaksische overzichten zal er meer aandacht worden gegeven aan de rol van Nederland. Het boek zal begin 2022 worden gepubliceerd.

Recording the future

Het project ‘Recording the future; Een audiovisueel archief over het dagelijkse leven

in Indonesië in de 21ste eeuw’, gecoördineerd door Fridus Steijlen, beleefde zijn zestiende jaar. In 2019 werden opnames gemaakt in Ternate en Surabaya. Daarmee werd de vierde sequentie afgerond, waarmee nu in elk van de totaal acht locaties vier opnames zijn afgerond. Vanwege de verkiezingen in april en de vastenmaand direct daarna vond het veldwerk plaats in juni in plaats van in april. In Ternate lag de nadruk op materieel en immaterieel cultureel erfgoed. Opnames werden onder meer gemaakt bij forten en van de kruidnagelooft. Ook werd gefilmd bij de oudste kruidnagelboom (Cengkeh Afo), waaromheen een culinair en educatief project is opgezet om het immateriële erfgoed voor het voetlicht te brengen. In Surabaya lag de focus op afvalverwerking en recycling. Surabaya is een van de steden waar veel energie in afvalverwerking wordt gestopt. Een bijzondere opname was tijdens een busrit waarvoor het kaartje met lege plastic flessen kan worden betaald. Tijdens het veldwerk werd het RtF-team vergezeld door collega’s van Pusat Penelitian Masyarakat dan Budaya (Centrum voor de Studie van Cultuur en Samenleving, PMB), onderdeel van Lembaga Ilmu Pengetahuan Indonesia (Indonesisch Instituut voor Wetenschappelijk Onderzoek, LIPI), de Indonesische partner in het project.

Promotieonderzoeken

Simone Casale begon in 2019 met zijn promotieonderzoek naar de vervaardiging van keramiek in de Grote Antillen en de Bahamas, dat als doel heeft om een beter

begrip te verkrijgen van de culturele verbindingen tussen de verschillende pre-Columbiaanse bevolkingsgroepen die het gebied hebben bewoond. Het onderzoek zal in vier *peer reviewed* tijdschriftartikelen worden gepresenteerd. Drie artikelen zullen gericht zijn op het noordwesten van de Dominicaanse Republiek en de Bahamas in de periode 1000-1500. Het laatste artikel kijkt naar de noordoostelijke kust van de Dominicaanse Republiek en Puerto Rico in de periode 600-900. Casale was in 2019 onder andere druk met de voorbereiding en de planning van zijn eerste veldwerkperiode in 2020.

Lennie Geerlings vervolgde haar promotieonderzoek naar de sociale inclusie en exclusie van vrouwelijke migranten in Singapore. Gebaseerd op kort, herhaald veldwerk beschreef zij tijdsontwikkelingen alsmede patronen en verschillen in de ervaringen van leden van diverse migrantenpopulaties. Na verwerking van veldwerkdatabezorgde zij de opzet van haar dissertatie om ruimte te bieden voor een scherpere analyse van het samenspel tussen staat, samenleving en de eigen inbreng van individuele migranten in alledaagse vormen van sociale segregatie. Taufiq Hanafi ging het vierde jaar in van zijn onderzoek naar Indonesische literatuur in de jaren 1970 en 1980. Op het hoogtepunt van de macht van de president Suharto moesten schrijvers zich, net als andere kunstenaars, voegen naar het toezicht van de staat en de dreiging van vervolging. ‘Onacceptabele’ boeken werden gecensureerd of simpelweg verbannen. Sommige boeken

ontsnapt echter aan het net van de staatscensuur en bereikten veilig de handen van hun lezers. Taufiq Hanafi onderzoekt hoe dit kon. Naast het schrijven van zijn dissertatie, die hij in de loop van 2020 hoopt de voltooien, organiseerde hij op de EuroSEAS conferentie in Berlijn een dubbelpanel over kunst en censuur. Samen met andere promovendi in de geestes- en sociale wetenschappen in Leiden publiceerde hij een bundel, getiteld *Catatan dari lapangan; Esai-esai refleksi etnografis bidan social budaya mahasiswa Indonesia di Leiden*, met kritische reflecties van jonge Indonesische onderzoekers in Leiden op hun eigen etnografische onderzoekspraktijk.

Christiaan Harinck voltooide zijn proefschrift ‘ “Zoeken, aangrijpen en vernietigen!” De theorie, praktijk en prijs van het Nederlandse militaire optreden in Indonesië, 1945-1949’. Hij hoopt hierop in 2020 te promoveren.

Hoko Horii voltooide haar proefschrift, ‘Child marriage as a choice; Rethinking agency in international human rights’. De basis van het manuscript wordt gevormd door vijf artikelen, waarvan twee in het afgelopen jaar zijn gepubliceerd. In het eerste onderzoekt Horii de invloed van het pluralistische Indonesische rechtssysteem op de verdediging van mensenrechten door middel van een focus op (buitenechtelijke) tienerzwangerschappen buiten Bali. In het andere identificeert ze een ‘blinde vlek’ in het internationale kader van mensenrechten door middel van een studie naar het vertoog over kindhuwelijken in Indonesië. In het laatste artikel laat zij haar licht

schijnen op een spanning tussen de individuele focus van het internationale discours over mensenrechten en de meer relationele, gemeenschapsgerichte benadering van het adatrecht.

Grace Leksana voltooide haar proefschrift, ‘Embedded remembering; Memory culture of the 1965 violence in rural East Java’. Het boek gaat over de lokale herinneringen aan en representaties van een van de meest gewelddadige episodes in de Indonesische geschiedenis: de massamoord op (vermeende) communisten in 1965-1966. Delen van haar onderzoek publiceerde zij als artikelen in academische tijdschriften. Verder organiseerde ze, samen met collega’s, een panel over de relatie tussen zwijgzaamheid en ruimte tot handelen tijdens de EuroSEAS conferentie in Berlijn.

Stacey Mac Donald richtte zich op het schrijven van de laatste hoofdstukken van haar proefschrift over de sociale, psychologische en politieke processen die ten grondslag liggen aan het natuurbehoud in Caribisch Nederland. Het Wereld Natuurfonds publiceerde haar uitgebreide rapport over de visserijsector van Bonaire. Naast het schrijven organiseerde ze mede de afsluitende NWO-conferentie van het Confronting Caribbean challenges programma, waaraan ook de onderzoeksgroep ‘Traveling Caribbean heritage’ deelnam, op Curaçao en Bonaire. Hier presenteerde ze een deel van haar onderzoeksresultaten, waaronder de implicaties van kleinschaligheid voor de inspanningen van mensen om de natuur op de eilanden te beschermen. De kleinschaligheid van de eilanden beïnvloedt de

beschikbaarheid van hulpbronnen en menselijke capaciteit op het eiland, wat betekent dat de meeste natuurbeschermers een sterk verantwoordelijkheidsgevoel hebben (‘als ik niets doe, doet niemand wat’), en tegelijkertijd overweldigd zijn door de hoeveelheid werk die door zo weinig mensen moet worden gedaan.

Katja Paijens is halverwege haar promotieonderzoek naar het leven van Max Alkadrie (1913-1978), sultan Hamid II van Pontianak, en dus volop aan het schrijven. Centraal staat Sultan Hamids rol als leider van de Indonesische federalisten tijdens de Revolutie en zijn betekenis voor de staatsvorming van Indonesië (1945-1950). Zijn hybride achtergrond met Europese, Indonesische en Arabische invloeden en zijn relatie met de gevestigde koloniale én feodale orde bieden gelegenheid om deze geschiedenis vanuit meerdere perspectieven te bezien en de stereotiepe ‘koloniale’ benadering te nuanceren. Hiertoe verdiepte Paijens zich in de pluriformiteit en complexiteit van de (post-)koloniale samenleving en thema’s als etniciteit, zelfbestuur en federalisme. Een verblijf in Indonesië leverde nieuwe informatie en inzichten op. Een taalcursus en veldwerk in Yogyakarta en bezoeken aan de sultansfamilie en -verblijven van Pontianak vergrootten haar begrip van het beeld van Hamid en de Revolutie. Verder presenteerde Paijens haar onderzoek op de Universitas Gadjah Mada in Yogyakarta.

Sanne Rotmeijer concentreerde zich in 2019 op haar proefschrift over de betekenis en functie van nieuwsprocessen in de Curaçaose en Sint Maartense samenlevingen. In

de eerste helft van het jaar stond het schrijven van drie hoofdstukken centraal, in de tweede helft het verleggen van de focus van nieuwsmedia naar nieuws als een sociaal-cultureel proces. In het najaar organiseerde Rotmeijer mede de afsluitende conferentie van het overkoepelende NWO-project ‘Confronting Caribbean challenges’, waarvan haar promotieonderzoek onderdeel is. Tijdens de conferentie op Curaçao presenteerde zij haar bevinding dat om de functie en betekenis van nieuws op de eilanden te begrijpen, het noodzakelijk is om buiten de institutionele kaders van nieuwsmedia te kijken naar de constructie en circulatie van nieuws in het dagelijks leven.

Tibisay Sankatsing Nava is in 2019 begonnen als promovendus in het project CaribTRAILS. Zij zal onderzoeken hoe de co-creatie van erfgoed kan bijdragen aan praktijken van dekolonisatie in het Caribisch gebied, en van de dekolonisatie van de wetenschap. Haar voornaamste interesse betreft de *best practices* van co-creatie en de vraag hoe gemeenschappen ondersteund kunnen in dit proces worden door ze actief te betrekken bij wetenschappelijk onderzoek.

Programma’s, netwerken en organisaties

Het KNAW-ANGIN programma

De KNAW heeft in 2017 de coördinatie van de wetenschappelijke samenwerking tussen Indonesië en Nederland aan het KITLV gedelegeerd. In dit kader is een nieuw subsidieprogramma gestart. Dit ANGIN-programma (2017-2021) beoogt

Marlena Antczak

Kattenvel

Als ik aan kleding denk in mijn onderzoek, dan denk ik aan gebeurtenissen van zo'n 800 jaar geleden op het piepkleine eilandje Dos Mosquises in de Los Roques archipel voor de kust van Venezuela. Zeelieden, zo'n 140 kilometer verwijderd van hun woonplaats, voerden er gekleed in vellen van katachtigen rituelen uit. Deze afbeelding komt uit een ander deel van de Amerika's maar resoneert met opgravingen in Los Roques. In mijn verbeelding zie ik een mens, misschien een sjamaan, gekleed in kattenvel, overeenkomstig met de lokale vondst van stukken schedel, kaakfragmenten en vingerkootjes van margays en ocelotten. Historische documenten maken melding van de huiden van katachtigen als onderdeel van de standaarduitrusting van leiders en sjamanen in het zestiende-eeuwse Noord-Venezuela, samen met fluiten van bot, trompetten, ocarina's, ratels, pijpen, keramieken branders en oker. De ceremonies die met behulp van deze objecten werden uitgevoerd beschermden de bezoekers van het eiland tegen geesten, wiens toorn werd gewekt door het doden van grote aantallen roze vleugelhoorn, een grote zeeslak. De sjamanen in Los Roques voerden, met behulp van tabak, hallucinerende middelen, het branden van oleohars, het beschilderen van lichamen, muziek, gezang en wellicht ook dans, levendige en kleurrijke multisensorische rituelen uit.

Foto 'Bry's 1591 engraving of Florida Timucua Indians based on Thevet. I took the photograph (of the engraving detail) from Theodor de Bry, *America* [dit cursief]. Berlin: Casablanca, 1990, p. 78, fig. 11.'

de interdisciplinaire samenwerking tussen Indonesië en Nederland te stimuleren. Aanvragen om projecten voor te bereiden werden beoordeeld door een commissie waarvan Gerry van Klinken voorzitter en Sikko Visscher ambtelijk secretaris is. ANGIN-toekenningen zijn bedoeld om teams van Indonesische en Nederlandse wetenschappers in staat te stellen om elkaar te bezoeken en gezamenlijk een interdisciplinair projectvoorstel te ontwikkelen. Een tweede doel is om in een vroeg stadium stakeholders uit de beleidswereld, de private sector en de maatschappij te betrekken. In 2019 zijn zes initiatieven gehonoreerd op het gebied van palmolie, plastic emissie, drinkwater, afvalstromen, duurzame plantbescherming en het verhogen van de weerbaarheid van het water-, energie- en voedselcomplex.

The European Association of Southeast Asian Studies (EuroSEAS)

Van 10 tot en met 13 september werd de tiende conferentie van de European Association of Southeast Asian Studies gehouden aan de Humboldt-Universität zu Berlin. 750 deelnemers bezochten meer dan 110 panels, rondetafeldiscussies en een filmprogramma. Tijdens een aantal besloten 'laboratoria' werden nieuwe onderzoekplannen en consortia ontwikkeld. Keynotes werden verzorgd door Khin Zaw Win (Tampadipa Institute, Myanmar) en Caroline Hau (Kyoto University). Voorafgaand aan de conferentie werd de EuroSEAS masterclass georganiseerd in samenwerking met de afdeling Zuidoost - Azië Studies van Humboldt. Tijdens de conferentie in Berlijn trad Sikko Visscher toe tot het bestuur als secretaris. Visscher is samen met Yayah Siegers verantwoordelijk voor het

secretariaat van EuroSEAS, dat bij KITLV gehuisvest blijft. Beiden speelden een centrale rol in de organisatie van de succesvolle conferentie in Berlijn.

President Silvia Vignato, Filip Kraus (hoofdorganisator van de volgende conferentie) en Sikko Visscher bezochten in december de conferentie van de zusterorganisatie Consortium for Southeast Asian Studies in Asia (SEASIA) in Taipei, teneinde concrete samenwerkingsplannen uit te werken.

The Association of Caribbean Historians (ACH)

Tijdens de jaarlijkse conferentie van de Association of Caribbean Historians in Curaçao trad Rosemarijn Hoeft af als voorzitter van de ACH. De conferentie stond in het teken van 'Trinta di Mei' (30 mei 1969), de datum waarop tijdens een sociale opstand een deel van Willemstad verwoest werd. Tijdens de opening werden ooggetuigen van die gebeurtenissen geïnterviewd (in het Papiaments). Een ander hoogtepunt was de ontvangst door de gouverneur van Curaçao van alle conferentiedeelnemers op Fort Amsterdam. Op verzoek van de huidige voorzitter zal Hoeft nog een jaar deel uitmaken van het ACH bestuur.

The Chinese Indonesian Heritage Center (CIHC)

Het CIHC-jaar 2019 werd gekenmerkt door twee belangrijke momenten. De presentatie van het boek *Een foto vertelt* – met een voorwoord van Henk Schulte

Nordholt – werd op de TongTongFair gevolgd door presentaties van Christopher Ng over de kleding van Chinezen in Indonesië in de negentiende en twintigste eeuw en van Patricia Tjiok-Liem over de gevolgen van de soevereiniteitsoverdracht in 1949 voor de nationaliteit van de verschillende bevolkingsgroepen. Het CIHC-interviewproject, in 2013 opgezet samen met KITLV-onderzoeker Fridus Steijlen, werd op 7 oktober afgesloten met de overdracht van het CIHC-Archief Mondelinge Geschiedenis aan de Leidse Universiteitsbibliotheken.

Samenwerking Leiden-Indonesië

Renée van Kessel-Hagesteijn richtte zich op de coördinatie van de samenwerking tussen Leiden en Indonesië, door de dialoog tussen de Universiteit Leiden en KITLV over planning van interdisciplinair onderzoek, gezamenlijke subsidieaanvragen en accommodatie van bezoekers uit Zuidoost-Azië, met name Indonesië. Ook zette zij haar werkzaamheden aan een uitgebreide database van vroege, premoderne Indonesische steeninscripties voort.

Overige activiteiten

Upgrading Indonesian scholars

Samen met de Vrije Universiteit in Amsterdam en Universitas Gadjah Mada in Yogyakarta organiseerde het KITLV in het voorjaar een *upgrade* cursus van twee

weken voor Indonesische academici binnen de geestes- en sociale wetenschappen van kleinere universiteiten in Indonesië. Centraal stonden het schrijven van een onderzoeksplan en het verrichten van bibliotheekonderzoek.

Advies gemeente Amsterdam over straatnamen

Op verzoek van de gemeente Amsterdam bracht het KITLV advies uit over de keuze van een dertigtal straatnamen in de wijk IJburg. Op initiatief van de gemeenteraad worden zo in deze wijk vrouwen en mannen uit Indonesië, Suriname en de voormalige Nederlandse Antillen geëerd die zich tijdens of kort na de koloniale periode inzetten in de strijd tegen kolonialisme, slavernij en racisme en voor onafhankelijkheid en voor erkenning van de eigen nationale en culturele identiteit. Over dit project werd meegedacht door een groot aantal medewerkers van het instituut en adviseurs uit het KITLV netwerk, afkomstig uit alle betrokken landen. Gert Oostindie trad op als penvoerder van het project, waarvan de resultaten ook op de website van het KITLV werden gepubliceerd. In het voorstel werd de gemeenteraad een aantal keuzemogelijkheden aangeboden. De raad nam het gehele rapport over en maakte hieruit een eigen keuze. In Amsterdam was veel aandacht voor dit project. Het KITLV beschouwt dit soort opdrachten als behorende tot zijn maatschappelijke taken en voert deze *pro bono* uit.

Visiting en affiliated fellows en stagiairs

Fellows

Afrizal
Erniwati
Chiara Formichi
Ron Habiboe
Sarkawi
Galuh Sasi
Nurenzia Yannuar

Visiting Fellows

Greg Bankoff
Ian Caldwell
Sri Margana
Bambang Purwanto
Craig Reynolds

Affiliated fellows

Arnoud Arps
Emily Clark
Marijke Denger
Upik Djalins
Katarzyna Głąb
Kate McGregor
Norman Joshua
Renée van Kessel
Gerry van Klinken
Simona Sienkiewicz
Deasy Simandjuntak
Patricia Tjook Liem
Vilan van de Loo

Stagiairs

Rebekha Adriana
Giacomo Canetta
Sebastiaan Coops
Ekatarina Golikova

Lieke Hazelhoff
Koen de Hek
Cecilia Juwita
Jurriaan Koning
Amy Laksmi
Shannon van Leeuwen
Ariq Narendra
Halima Nuransia
Giany Amorita Prastiwi
Pricilia Putri
Nuno Rijken
Natasha Santoso
Daya Sudrajat
Dominique Voskuil

Vereniging

In 2019 bestond de *Nieuwe West-Indische Gids* (later de *New West Indian Guide*) honderd jaar. In het eerste nummer van jaargang 93, keek Editor-in-Chief Rosemarijn Hoeft kort terug op een eeuw *NWIG* (https://brill.com/view/journals/nwig/93/1-2/article-p1_1.xml). Bij Brill Academic Publishers verscheen naast jaargang 93 van de *NWIG* ook jaargang 175 van de *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* (*BKI*). The Editor-in-Chief van de *BKI* is Freek Colombijn. Tom Hoogervorst (*BKI*) en Richard en Sally Price (*NWIG*) zijn de book review editors van deze twee tijdschriften. Een subsidie van de Vereniging KITLV maakt het mogelijk dat alle jaargangen van de tijdschriften gratis digitaal te raadplegen en te downloaden zijn via <http://www.brill.com/products/journals>. Tevens verscheen één boek in de *Verhandelingen* van het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde, te weten: *Conflict, identity, and state formation in East Timor 2000 – 2017* door James Scambary. De serieredacteurs zijn Rosemarijn Hoeft en Henk Schulte Nordholt.

Activiteiten

De Vereniging organiseerde in het verslagjaar een ledenvergadering plus publieksmiddag op 28 juni in het Migratie Museum in Den Haag. Tijdens de ALV nam Susan Legêne na twee termijnen afscheid als voorzitter. Haar inzet en toewijding voor de Vereniging werd gememoreerd door zowel Gert Oostindie en door haar opvolger als voorzitter, Alicia Schrikker. Als cadeau ontving

Susan Legêne een hoogwaardige replica van een kunstwerk naar keuze uit de Verenigingscollectie.

Het thema van de publieksmiddag was ‘Duiken in (post)koloniale biografieën en archieven’. De sprekers zoemden in op personen/biografieën, en daaraan gerelateerde archiefstukken, met een Nederlandse (post)koloniale achtergrond. Het ging bijvoorbeeld over publieke intellectuelen, culturele pioniers en mensen die politiek actief waren. Maar ook belevenissen van personen die niet bij bepaalde elites hoorden, maar waarover wel een bijzonder verhaal te vertellen is, kwamen aan bod. Het programma past bij de huidige trend en/of behoefte van het zichtbaarder maken van verhalen en biografieën, gekoppeld aan de koloniale geschiedenis van Nederland, die niet of nauwelijks bekend zijn in Nederland, inclusief de diverse postkoloniale gemeenschappen. Er waren presentaties over het echtpaar Huiswoud, Surinaamse oorlogsveteranen, een familiegeschiedenis van voormoeders uit Indië, Molukkers in Den Haag, Nederlands-Indische Chinese familiegeschiedenissen in Nederland, Twie Tjoa, een briefwisseling uit de jaren ‘30 in Leiden tussen nationalist en anti-fascisten van verschillende achtergrond, en er was een prachtig muzikaal intermezzo door Shishani Vranckx.

Aan de 33ste Interuniversitaire Cursus Caraïbistiek die door de Vereniging werd georganiseerd namen 19 cursisten deel; dit aantal is helaas beperkt vanwege het

huidige talentekort bij de Universiteit Leiden. De cursus werd verzorgd door 23 docenten van verschillende universiteiten en instellingen, onder wie een aantal onderzoekers van het KITLV. De coördinatie van de cursus was in handen van Rosemarijn Hoeft en Ellen Sitinjak. Tijdens de jaarlijkse vergadering van de IUC onderwijscommissie is besloten de cursus te vernieuwen. KITLV postdoc onderzoeker Alana Osbourne heeft de taak op zich genomen om de cursus in 2020 te coördineren.

De Vereniging prijst zich gelukkig met een actieve Bibliotheekcommissie. De commissieleden zetten zich op vrijwillige basis in voor allerlei zaken rond de collectie van de vereniging die onder beheer staat van de Universiteitsbibliotheek Leiden. De bibliotheekcommissie heeft zich specifiek ingezet voor de ontsluiting van Javaanse handschriften uit de Verenigingscollectie.

Financiële bijdrages

De Vereniging droeg financieel bij aan de volgende activiteiten: €8.740 Aan het project ‘Black biographies’ van Gloria Wekker; €8.750 aan het ontsluitingsproject van Javaanse handschriften uit twee collecties in Solo waarvan microfilms in het bezit zijn van de Vereniging; €2.500 aan de organisatie van de Nacht van de Geschiedenis in het Rijksmuseum

waar door de Vereniging en het Instituut zes minilezingen werden gepresenteerd over twee thema’s: ‘Vrouwen en religieus leiderschap in Indonesië en Maleisië’ en ‘Vrouwen in de geschiedenis van de (voormalige) koloniën’; €3.000 aan de organisatie van een tweedaags symposium over de schilder Valkenburg en zijn wereld, door het Research Center for Material Culture, de Akademie van Kunsten van de KNAW en de Vereniging.

Net als in 2018 droeg de Vereniging in 2019 financieel bij (€5.000) aan de bijzondere leerstoel Caraïbische Letteren aan de Universiteit van Amsterdam, die bekleed wordt door prof. dr. Michiel van Kempen.

Fondsen

Over de fondsen die door de Vereniging worden beheerd, kan het volgende gemeld worden: In 2019 werden twee subsidieaanvragen van jonge Caribische onderzoekers vanuit het Dr. Silvia de Groot Fonds gehonoreerd. Nihayra Leona ontving €5.190 voor haar onderzoek ‘Curaçaoan longitudinal study on the effectivity of a Papiamentu-English and Dutch-English bilingual education program’. Angelo Christiaan kreeg €4.500 voor zijn onderzoek ‘The politics, poetics, and performance of voice in Dutch Caribbean poetry’. Meer informatie over hun onderzoek is te vinden op de website van de Vereniging.

Uit het Adatrechtfonds werd een toekenning gedaan van €4.000 voor de biografie van Herman Warner Muntinghe door Jan Folkerts.

Tenslotte werden uit het Collectie- en Publicatiefonds de volgende subsidies toegewezen: €1.500 voor de uitgave van *Een foto vertelt* door het Chinese Indonesian Heritage Center (CIHC); €900 ter ondersteuning van het proefschrift 'Eenheid in verscheidenheid; De bijdrage van federale Indonesische nationalisten aan de Indonesische vrijheidstrijd 1918-1949', van Tjalling Bouma; €667 voor een boek over veldwerk door Indonesische PhD studenten aan de Universiteit Leiden, *Catatan dari lapangan; Esai-esai refleksi etnografis bidang sosial budaya mahasiswa Indonesia di Leiden*; €740 voor de vertaling van een persoonlijk boek over de ervaringen van een kind in de kampen tijdens de Tweede Wereldoorlog in Nederlands Indië, getiteld *Kampverhalen*, door Marion Vorage en €10.000 voor de open access uitgave van Farabi Fakihs *Authoritarian modernization in Indonesia's early independence period*.

Leden

De Vereniging had in 2019 428 leden: 228 leden met een digitaal abonnement, 122 leden met een papieren *BKI* abonnement en 39 leden met een papieren *NWIG* abonnement. Het Indonesische ledenbestand bestond uit 39 leden.

De Vereniging telde in 2019 de volgende ereleden: prof.dr. Taufik Abdullah, prof.dr. H.J.M. Claessen, prof.dr. Richard Price, mw. prof.dr. Sally Price, prof.dr. R. Schefold, en mw. prof.dr. H.A. Sutherland. Vanwege haar bijzondere verdiensten voor de Vereniging werd prof.dr. S. Legène in oktober door het bestuur benoemd tot erelid. Eind december bereikte ons het droevige nieuws van het overlijden van ons erelid prof.dr. M. Ricklefs.

Bestuur

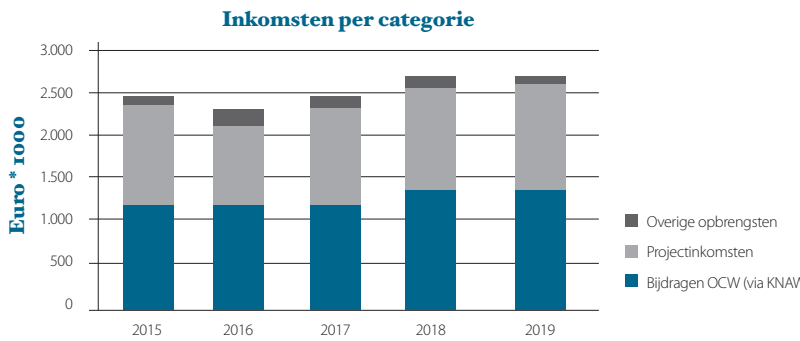
In het verslagjaar vond tijdens de Algemene Ledenvergadering een wisseling plaats in het bestuur: mw. prof.dr. S. Legène (voorzitter) trad na het statutair maximum van twee betuurstermijnen af als voorzitter. Dr. A. Schrikker is bereid gevonden om de positie van voorzitter te vervullen. De overige bestuursleden bleven ongewijzigd in functie: mw. drs I. Goedegebuur (penningmeester), mw. drs. N. Jouwe, prof.dr. W. Modest en dr. S. Visscher (secretaris), die tevens werkzaam is voor de werkorganisatie.

De vereniging heeft de status van algemeen nut beogende instelling (ANBI). Dit betekent dat schenkingen en giften voor zowel de schenker als de Vereniging niet belastingplichtig zijn.

Bijlage 1 Financieel overzicht

			Bedragen in €
Baten	Realisatie 2019	Budget 2019	Realisatie 2018
Bijdrage OCW (via KNAW)	1.294.000	1.294.000	1.241.000
Projectinkomsten	1.348.300	1.227.421	1.350.244
Overige opbrengsten	47.935	45.100	60.749
	2.690.235	2.566.521	2.651.993
Lasten			
Personeel	2314444	2.146.348	2.066.845
Materieel	465936	476.810	720.115
Afschrijvingen	16335	8.000	8.012
	2.796.715	2.631.158	2.794.972
Resultaat	-106.480	-64.637	-142.979

Het KITLV heeft in 2019 een lager exploitatieresultaat behaald dan begroot. Deze overschrijding is toe te schrijven aan incidentele factoren; het KITLV verwacht vanaf 2020 minimaal een financieel evenwicht te bereiken. Het aandeel van extern verworven onderzoeksgelden in het totale budget is vrijwel even hoog als de bijdrage van de KNAW, een historisch record.

Bijlage 2 Publicaties medewerkers en fellows

	Aantal
Promotor (extern voorbereide promotie)	1
Co-promotor (extern voorbereide promotie)	1
Wetenschappelijke publicaties: monografiën (gerefereerd)	6
Boekredactie (gerefereerd)	1
Boekredactie (niet-gerefereerd)	1
Redactie special issues tijdschrift (gerefereerd)	2
Redactie special issues tijdschrift (niet-gerefereerd)	1
Wetenschappelijke publicaties: artikelen in tijdschriften (gerefereerd)	27
Wetenschappelijke publicaties: artikelen in tijdschriften (niet-gerefereerd)	6
Wetenschappelijke publicaties: hoofdstukken in boeken (gerefereerd)	7
Wetenschappelijke publicaties: hoofdstukken in boeken (niet-gerefereerd)	8
Populariserende publicaties: hoofdstukken in boeken	2
Vakpublicaties: artikelen in tijdschriften	7
Wetenschappelijke publicaties: recensies	12
Populariserende publicaties: bijdrage in dag-/weekbladen	6
Bijdrage aan websites*	53
Documentaire	1

* Uitsluitend online beschikbaar via www.kitlv.nl

Promotor (extern voorbereide promotie)

Schulte Nordholt, Henk (met Gerry van Klinken), Prio Sambodho, *From clients to citizens? Democratization and everyday citizenship in a West Javanese village*, Universiteit van Amsterdam, 2 oktober.

Co-promotor (extern voorbereide promotie)

Hoogervorst, Tom, Nurenzia Yannuar, *Bòsò Walikan Malangan; Structure and development of a Javanese reversed language*, Universiteit Leiden, 14 oktober.

Wetenschappelijke publicaties: monografiën (gerefereerd)

Berenschot, Ward (met Edward Aspinall), *Democracy for sale; Elections, clientelism and the state in Indonesia*. Ithaca: Cornell University Press, 308 pp.
-(met Edward Aspinall), *Democracy for sale; Pemilihan umum, klientelisme dan negara di Indonesia*. Jakarta: Yayasan Pustaka Obor Indonesia, 433 pp.

Ferdinand, Malcom, *Une écologie décoloniale; Penser l'écologie depuis le monde caribéen*. Parijs: Le Seuil, 464 pp.

Klinken, Gerry van, *Postcolonial citizenship in provincial Indonesia*. Singapore: Palgrave Pivot, xvii + 152 pp.

Poeze, Harry, Dominee Jac. Jonker, *Job Sytzen en de soldaat in Indië*. Hilversum: Uitgeverij Verloren, 119 pp.
-*Tan Malaka, gerakan kiri, dan revolusi Indonesia. Jilid 5; Desember 1949-2007*. Jakarta: Yayasan Pustaka Obor Indonesia, xviii + 475 pp.

Boekredactie (gerefereerd)

Klinken, Gerry van (met Martijn Eickhoff & Geoffrey Robinson), *1965 pada masa kini; Hidup dengan warisan peristiwa pembantaian massal*. Yogyakarta: Sanata Dharma University Press, 291 pp.

Boekredactie (niet-gerefereerd)

Berenschot, Ward (met Gerry van Klinken), *Citizenship in Indonesia; Perjuangan atas hak, identitas, dan partisipasi*. Jakarta: Yayasan Pustaka Obor Indonesia, 440 pp.

Redactie special issues tijdschrift (gerefereerd)

Berenschot, Ward (met Edward Aspinall), special issue *Democratization* 27-1, 'Understanding varieties of clientelism'. Taylor & Francis Online.

Klinken, Gerry van (met Paul Bijl), special issue *Journal of Citizenship Studies* 23-3, 'Citizenship in Asian history'. Taylor & Francis Online.

Redactie special issues tijdschrift (niet-gerefereerd)

Klinken, Gerry van, special issue *Inside Indonesia* 136, 'Disaster!' Open access.

Wetenschappelijke publicaties: artikelen in tijdschriften (gerefereerd)

Bedner, Adriaan (met Y. Arizona), 'Adat in Indonesian land law; A promise for the future or a dead end?', *The Asia Pacific Journal of Anthropology* 20-5: 416-434. Open access.

Berenschot, Ward (met Sarthak Bagchi), 'Comparing brokers in India; Informal networks and access to public services in Bihar and Gujarat', *Journal of Contemporary Asia*, pp. 1-21.
-(met Peter Mulder), 'Explaining regional variation in local governance; Clientelism and state-dependency in Indonesia', *World Development* 122: 233-244.
-(met Edward Aspinall), 'How clientelism varies; Comparing patronage democracies', *Democratization*, (special issue 'Understanding varieties of clientelism') 27-1: 1-19.

Geerlings, Lennie (met Anita Lundberg), '"That's the world standard"; A critical ethnography of "universal" knowledge', *Anthropology & Education Quarterly*, pp. 1-20. Open access.
-(met Margaret Carter, Anita Lundberg & Abhishek Bhati), 'Shifting landscapes in higher education; A case study of transferable skills and a networked classroom in

South-East Asia', *Asia Pacific Journal of Education* 39-4: 1-15.

Gellert, Paul*, 'Neoliberalism and altered state developmentalism in the 21st century extractive regime of Indonesia', *Globalizations* 16-6: 894-918.

Gordon, Ross* (met Sonny Djonler & Hans Hägerdal), 'The killing of posthouder Scheerder and Jifar Folfolun (The War of the Breasts); Maluku and Dutch narratives of an incident in the VOC's waning days', *Journal of Southeast Asian Studies* 50-3:324-346. Open access.
-(met Sonny Djonler), 'Oral traditions in cryptic song lyrics; Continuous cultural revitalization in Batuley', *Wacana, Journal of the Humanities of Indonesia* 20-3: 400-429. Open access.

Hoefte, Rosemarijn, '"Als de vrouwen het reveille zullen blazen!"; Vrouwenkiesrecht in Suriname', *Historica* 42-2: 74-79.
-(met Wouter Veenendaal), 'The challenges of nation-building and nation branding in multi-ethnic Suriname', *Nationalism and Ethnic Politics* 25-2: 173-190. Open access.
-'The NWIG@100', *New West Indian Guide* 93-1/2: 1-4. Open access.

Hoogervorst, Tom (met Jiří Ják), 'The rise of the chef in Java', *Global Food History*, pp. 3-21.

Horii, Hoko, 'A blind spot in international human rights framework; A space between tradition and modernity within the child marriage discourse', *The International Journal of Human Rights*. Open access.

- 'Pluralistic legal system, pluralistic human rights? Teenage pregnancy, child marriage and legal institutions in Bali', *The Journal of Legal Pluralism and Unofficial Law* 51-3: 292-319. Open access.

Klinken, Gerry van (met Paul Bijl), 'Citizenship in Asian history', *Journal of Citizenship Studies* 23-3: 189-205. Open access.

- 'Endangered; When newspaper archives crumble, history dies', *Wacana, Journal of the Humanities of Indonesia* 20-1: 1-14. Open access.

Kloos, David, 'Experts beyond discourse; Women, Islamic authority, and the performance of professionalism in Malaysia', *American Ethnologist* 46-2: 162-175. Open access.

Oostindie, Gert (met Malcom Ferdinand & Wouter Veenendaal), 'A global comparison of non-sovereign island territories; The search for "true equality"', *Island Studies Journal*, ahead of print. Open access.

- 'Het trans-Atlantische Koninkrijk; Een koloniale erfenis met hedendaagse uitdagingen', *Groniek* 220: 361-368.

Schapper, Antoinette, 'Build the wall! Village fortification, its timing and triggers in southern Maluku, Indonesia', *Indonesia and the Malay World* (special issue 'Contact zones and external connectivities in Southern Maluku, Indonesia') 47-138: 220-251. Open access.

- 'The ethno-linguistic relationship between smelling and kissing; A Southeast Asian case study', *Oceanic Linguistics* 58-1: 92-109. Open access.

Veenendaal, Wouter (met Jack Corbett), 'Clientelism in small states; How smallness influences patron-client networks in the Caribbean and the Pacific', *Democratization* 27-1: 61-80. Open access.

- 'How smallness fosters clientelism; A case study of Malta', *Sage Journals Political Studies* 67-4: 1034-1052. Open access.

Wellen, Kathryn, 'Families in Austronesian expansion', *Journal of Family History* 44-3: 239-253.

Wellfelt, Emilie* (met Sony Djonler), 'Islam in Aru; Oral traditions and Islamization processes from the early modern period to the present', *Indonesia and the Malay World* 47-138: 160-183. Open access.

Woolgar, Matthew*, 'A "cultural cold war"? Lekra, the Left and the arts in West Java, Indonesia, 1951-65', *Indonesia and the Malay World*.

Wetenschappelijke publicaties: artikelen in tijdschriften (niet-gerefereerd)

Berge, Tom van den, 'Bestuur versus zending in Noord-Nieuw-Guinea, 1924-1955', *Transparant* 3-30: 24-28.

Hoefte, Rosemarijn, 'Commemorating the 50th Conference of the Association of Caribbean Historians in 2018', *Journal of Caribbean History* 53-1: ix.

Klinken, Gerry van, 'Disaster!', *Inside Indonesia* 136. Open access.

Kloos, David (met Annemarie Samuels), 'Religious idioms of vulnerability', *Inside Indonesia* 136. Open access.

Kok, Gerhard de, 'De Vlissingse Hoofdnegotie; Vlissingen en de trans-Atlantische slavenhandel na 1750', *Den Spiegel*, 37-3: 3-7.

Leksana, Grace, 'A complex relationship', *Inside Indonesia* 138. Open access.

Wetenschappelijke publicaties: hoofdstukken in boeken (gerefereerd)

Bedner Adriaan (met H.P. Wiratraman), 'The administrative courts; The quest for consistency', in: M. Crouch (ed.), *The politics of court reform; Judicial change and legal culture in Indonesia*, pp. 133-148. Cambridge: Cambridge University Press.

Berenschot, Ward (met Taufik Rinaldi), 'Paralegalism in Indonesia; Balancing relationships in the shadow of the law', in: V. Maru & V. Gauri (eds.), *Community paralegals and the pursuit of justice*, pp. 139-164. Cambridge: Cambridge University Press.

- 'Politik transaksional; Klientelisme dan cakupan untuk kewarganegaraan di seluruh Indonesia', in: Ward Berenschot & Gerry van Klinken (eds.), *Citizenship in Indonesia; Perjuangan atas hak, identitas, dan partisipasi*, pp. 1-45. Jakarta: Yayasan Pustaka Obor Indonesia..

Hoogervorst, Tom, 'Linguistic intersections between Malay and Tamil', in: Arun Mahizhnan & Nalina Gopal (eds.), *Sojourners to settlers; Tamils in Southeast Asia and Singapore*, pp. 55-68. Singapore: Indian Heritage Centre and Institute of Policy Studies.

Klinken, Gerry van, 'Kewarganegaraan dan praktik pemerintahan daerah di Indonesia', in: Ward Berenschot & Gerry van Klinken (eds.), *Citizenship in Indonesia; Perjuangan demi hak, identitas dan partisipasi*. Jakarta: Obor.

Molen, Willem van der, 'Two generations, two views; Arjuna in the Old Javanese literature', in: Mudji Sutrisno, Seno Joko Suyono & Imam Muhtarom (eds.), *Tuhan & alam [Membaca ulang gagasan Pantheisme - Tantrayana dalam kakawin dan manuskrip-manuskrip kuno Nusantara]* [Sebuah bunga rampai tulisan], pp. 102-112. S.l.: BWCF Society.

Oostindie, Gert, 'Trauma and the last Dutch war in Indonesia, 1945-1949', in: Ron Eyerman & Giuseppe Scortino (eds.), *The trauma of decolonization; Colonial returnees in the national imagination*, pp. 85-109. New York: Palgrave Macmillan.

Wetenschappelijke publicaties: hoofdstukken in boeken (niet gerefereerd)

Hoogervorst, Tom, 'Menelusuri koleksi sastra pra-Indonesia', in: Wija Wijayanto (ed.), *Catatan dari lapangan; Esai-esai refleksi etnografis bidang sosial budaya mahasiswa di Leiden*, pp. 165-176. Jakarta: Marjin Kiri.

Klinken, Gerry van (met Ward Berenschot), 'Pengantar citizenship in Indonesia; Perjuangan atas hak, identitas, dan partisipasi', in: Ward Berenschot & Gerry van Klinken (eds.), *Citizenship in Indonesia; Perjuangan atas hak, identitas, dan partisipasi*, pp. 1-45. Jakarta: Yayasan Pustaka Obor Indonesia.

Oostindie, Gert, 'Toespraak 2017', *De 26 mannen die niet terugkwamen*, pp. 69-76. Leiden: Stichting Militair Indië Monument Leiden.

Poeze, Harry, 'Darsono', in: Emilio Gianni (ed.), *Internazionale Comunista nel centenario della sua nascita; Dizionario biografico (1919-1923)* 1: 246-248. Milano: Edizione Pantarei.

- 'Semaoen', in: Emilio Gianni (ed.), *Internazionale Comunista nel centenario della sua nascita; Dizionario biografico (1919-1923)* 3: 1115-1118. Milano: Edizione Pantarei.

- 'Tan Malaka', in: Emilio Gianni, *Internazionale Comunista nel centenario della sua nascita; Dizionario biografico (1919-1923)* 2: 1252-1257. Milano: Edizione Pantarei.

Pribadi, Yanwar*, 'Madura', in: Kate Fleet, Gudrun Krämer, Denis Matringe, John Nawas & Everett Rowson (eds.), *Encyclopaedia of Islam Three Yearbook*. Leiden: Brill.

Steijlen, Fridus, 'Perspektif Belanda tentang dekolonisasi 1945-1950', *Diplomasi dalam mempertahankan kemerdekaan*, pp. 22-48. Jakarta: Kementrian Pendidikan dan Kebudayaan Republik Indonesia.

Populariserende publicaties: hoofdstukken in boeken

Steijlen, Fridus, 'Drawn to Banda; Introduction', in: Isabelle Boon, *I love Banda*, pp. 8-11.

- 'Molukkers in Nederland, in Molukse kerk in de polder', in: Henk ten Napel & Huub Lems (red.), *Molukse kerken in Nederland en hun wortels in de Molukken*, pp.79-85. Zuidland: Stichting Zendingerfgoed.

Vakpublicaties: artikelen in tijdschriften

Berenschot, Ward, 'Indonesia's bureaucracy is a campaign tool – but not for the president', *New Mandala*, 11 april. Open acces.

Hoogervorst, Tom, 'Southeast Asian Studies', *Humanities Matter*, pp. 38-39. Open access.

Kok, Gerhard de, 'De slavenhandel en de welvaart', in: *KLEIO*, december.

Luttikhuis, Bart (met Thijs Brocades Zaalberg), 'Appels en peren? De meerwaarde van het vergelijken van dekolonisatieoorlogen', *Indies Tijdschrift*. Open access.

Oostindie, Gert, 'Het Koninkrijk blijft trans-Atlantisch – tijd voor actie', *Idee; Tijdschrift voor het Sociaal-liberalisme* 214: 76-79.

- 'De Venezolaanse gevaren voor Aruba, Bonaire en Curaçao', *Internationale Spectator*, pp. 1-12. Open access.

- 'De slavernij, de afschaffing en het Nederlandse zelfbeeld', *Kleio*, december.

Wetenschappelijke publicaties: recensies

Clark, Emily Hansell*, -Rosemarijn Hoeft & Peter Meel, *Departing from Java; Javanese labour, migration and diaspora* (Copenhagen, 2018), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 175-1:101-104. Open access.

Hoogervorst, Tom, 'Dutch sinologists, Chinese annals, and other stories; Two ground-breaking contributions to Chinese-Indonesian historiography', *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 175-2/3: 357-363. Open access.

- Cecilia Leong-Salobir, *Routledge Handbook of Food in Asia* (New York, 2019), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 175-4: 594-7. Open access.

Jong, Rosa de, -Karwan Fatah-Black, *Eigendomsstrijd; De geschiedenis van slavernij en emancipatie in Suriname* (Amsterdam, 2018), *de Nederlandse Boekengids* 4.

Klinken, Gerry van, -Bernard T. Adeney-Risakotta, *Living in a sacred cosmos; Indonesia and the future of Islam* (New Haven, 2018), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 175-1: 81-84. Open access.

- Uğur Ümit Üngör, Vanessa Hearman, Gerry van Klinken & Geoffrey Robinson (debate), Geoffrey Robinson, *The killing season; A history of the Indonesian massacres, 1965–1966* (Princeton, 2018), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 175-2/3: 6-9. Open access.

Bijlage 3 Publicaties KITLV

Kloos, David, -Doreen Lee, *Activist archives; Youth culture and the political past in Indonesia* (Durham, 2016), *Journal of the Royal Anthropological Institute* 25-4: 825-26.

Oostindie, Gert, -Sébastien Chauvin, Peter Clegg & Bruno Cousin, *Euro-Caribbean societies in the 21st century; Offshore finance, local élites and contentious politics* (New York, 2018), *New West Indian Guide* 93-3/4: 371-372.
- Johan Heinsen, *Mutiny in the Danish Atlantic world; Convicts, sailors and a dissonant empire* (London, 2017), *American Historical Review* 124: 626-627.

Poeze, Harry, 'Recent Dutch-language publications (17 titles)', *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 175-4: 605-624.
-'Recent Dutch-language publications (15 titles)', *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 175-2/3: 401-417.
-'Recent Dutch-language publications (15 titles)', *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 175-1: 137-149.

Populariserende publicaties: bijdrage in dag-/weekbladen

Berenschot, Ward, 'Menggagas perbaikan sistem pemilu', *Kompas*, 17 juli.
-'Indonesia's elections too expensive', *The Jakarta Post*, 19 juli.

Hoek, Anne-Lot, 'Gemiste koloniale geschiedenis, gemiste kans', *NRC Handelsblad*, 16 augustus. Open access.
-'Hans Moll heeft ongelijk; Het Indië-onderzoek bestaat uit historici met verschillende opvattingen', *The Post Online*, 20 september. Open access.
-(met Martijn Eickhoff), 'Luister ook eens naar de Indonesische stemmen', *NRC Handelsblad*, 15 januari. Open access.

Sinke, Onno, 'Kroniek van een aangekondigd afscheid; De soevereiniteitsoverdracht, 27 december 1949', *Pinda, de glossy met een Indisch tintje*, pp. 63-65.

Documentaire

Mika, Kasia (met Ed Owles), *Intranquillities; Voices from Haiti*.

*Fellow/gastonderzoeker

**Onderzoeker verbonden aan onderzoeksprogramma/project van het instituut

Scambary, James, *Conflict, Identity, and State Formation in East Timor 2000 – 2017*, xii +252 pp. (<https://www.kitlv.nl/product/conflict-identity-and-state-formation-in-east-timor-2000-2017/>).

Omslagfoto 'Fietsen, Jakarta Kota': Fridus Steijlen
Foto 'Weefgetouw, Delanggu, Klaten, Jakarta': Fridus Steijlen
Foto 'Henk Schulte Nordholt ontvangt bij afscheid onderscheiding Ridder in de orde van de Nederlandse Leeuw, opgespeld door de Leidse burgemeester Henri Lenferink': Fridus Steijlen
Foto 'Rennende kinderen, hindoetempel in Kuala Lumpur, Maleisië': David Kloos
Foto '© Nexus 1492 El Carril, 10e tot eind 14e eeuw, noorden Dominicaanse Republiek (juni-juli 17)'
Foto 'Batik, een dorp in Khota Bharu, Maleisië': David Kloos
Foto 'Catwalk, Putra World Trade Centre, Kuala Lumpur, Maleisië': David Kloos
Foto 'Posters, Bandar Baru Bangi, Selangor, Maleisië': David Kloos
Foto 'Tour the Ambon': Fridus Steijlen
Foto 'Traditioneel geklede man', Tebing Breksi, Yogyakarta, Indonesië: David Kloos
Foto 'Strand Kai Ketjil, Molukken': Fridus Steijlen

Een uitgebreide versie van het jaarverslag 2019 (met de extra bijlagen 'Externe commissies, hoogleraren en redacties' en 'Publicaties en activiteiten') en een beknopte Engelstalige samenvatting/versie zijn te raadplegen op de KITLV website: www.kitlv.nl

Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde
Royal Netherlands Institute of Southeast Asian and Caribbean Studies

KITLV

Reuvenplaats 2 | 2311 BE Leiden | Postadres | Postbus 9515 | 2300 RA Leiden
Tel.: +31 (0)71-527 2295 | E-mail: kitlv@kitlv.nl | Site: www.kitlv.nl

Externe commissies, hoogleraren en redacties

A. Bedner

- Hoogleraar Recht en Samenleving in Indonesië
- Departementsvoorzitter Van Vollenhoven Instituut voor Recht, Bestuur en Samenleving, Faculteit der Rechtsgeleerdheid, Universiteit Leiden
- Lid van de Board van het IIAS
- Editor van de Routledge-boekenserie Law, Development and Globalization
- Voorzitter profileringsgebied "Asian Modernities & Traditions" van de Universiteit Leiden

W. Berenschot

- Member Scientific Committee of the International Institute of Asian Studies (IIAS), Leiden
- Associate Researcher, LP3ES, Jakarta.

T. van den Berge

- Adviseur van de Stichting Indisch Thee- en Familiearchief Van der Hucht c.s.

M. Bloembergen

- 2017- Hoogleraar Archival and Postcolonial Studies, Leiden University, Colonial and Global History
- 2019- Advisory Member PPROCE (Pilot Project Provenance Research on Objects of the Colonial Era)
- 2017 – member Advisory Board Dutch Culture
2016-2018: Scientific Advisory Commission, research project 'Politie & Verzet', Hinke Pierson, NIOD
- 2014-2016 Chair of the Scientific Committee of the International Institute of Asian Studies (IIAS), Leiden.
- 2009 –2016 Member Scientific Committee of the International Institute of Asian Studies (IIAS), Leiden.
- 2009 –2016 Editorial Board of *Low Countries Historical Review/ Bijdragen en Mededelingen betreffende de Geschiedenis der Nederlanden* (Major, bilingual journal on Low Countries history, a graded, peer reviewed).
- 2013–2017: Member of Advisory commission of Research Program SYSPOE, *Systèmes policiers européens, 18e-19e siècle/ European Police Systems, 18th-19th centuries*, (Paris/ Versailles/ Aix-Marseille/ Lille).
- [2010 –2018 Book reviews editor of BKI- *Bijdragen en Mededelingen voor de Taal-, Land- en Volkenkunde/ Journal of the Humanities and Social Sciences of Southeast Asia and Oceania/* (International peer reviewed A+ journal in the field of Southeast Asian Studies)].

E. Captain

- Voorzitter Stichting Keti Koti Tafel, Dialoogtafel over de gevolgen van het slavernijverleden
- Lid Raad van Bestuur van Stichting Framer Framed, Platform voor Kunst en Cultuur

R. Hoefte

- Buitengewoon hoogleraar Surinaamse geschiedenis na 1873 in vergelijkend perspectief, Universiteit van Amsterdam
- Managing Editor New West Indian Guide
- Series Editor 'Verhandelingen van het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde (Brill/KITLV)
- Managing editor, *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde*
- Lid Raad van Toezicht Migratie Museum Den Haag
- Lid Executive Board Cambridge History of the Caribbean

C.L. Hofman

- Hoogleraar Archeologie van het Caribische gebied met speciale aandacht voor die gebieden waar Nederland een bijzondere band mee heeft, aan de Universiteit Leiden
- Voorzitter stuurgroep Caribbean Netherlands Science Institute (CNSI)
- Local Champion European City of Science (ESOF) 2022
- Lid nationaal committee UNESCO Nederland
- Lid European Science Foundation (ESF) College of Expert Reviewers
- Lid Stichting Landelijk Netwerk Vrouwelijke Hoogleraren (LNVH)
- Corresponding Fellow British Academy, humanities and social sciences
- Lid Academia Europaea
- Lid Koninklijke Akademie voor Wetenschappen (KNAW)
- Lid Koninklijke Hollandsche Maatschappij voor Wetenschappen (KHMW)
- Lid Editorial Advisory Board Journal of Archaeological Method and Theory
- Lid Editorial Advisory Board Journal of Antiquity
- Series Editor of The Early Americas: History and Culture, Brill (with M.E.R.G.N. Jansen)
- Lid Editorial Board of the Paris monographs in American Archaeology, BAR International Series.
- Lid Editorial Board *Taboui*, Caribbean Series, Sidestone Press
- Lid Editorial Board Journal of Caribbean Archaeology
- Lid Editorial Board El Caribe Arqueológico

T. Hoogervorst

- Adviseur Wet beëdigde tolken en vertalers
- Adviseur Archipelago Migrations Project, Singapore
- co-oprichter Leiden Centre for Indian Ocean Studies
- co-oprichter Bibliotheekcommissie Leiden
- Adviseur KITLV Jakarta
- Editor Wacana
- Editor BKI (boekrecensies)
- Academische commissie ICAS
- Adviseur Maleise Notulen Kong Koan Archief

G. van Klinken

- Honorary Professor, University of Queensland (Historical and Philosophical Inquiry)
- Honorary Professor, University of Amsterdam (Moving Matters, Anthropology)
- Honorary Fellow, KITLV

D. Kloos

- Lid van de Indonesia and Timor Leste Studies Committee (ITLSTC) van de Association of Asian Studies
- Lid van de adviesraad van het tijdschrift Bridging Humanities
- Lid van Algemeen Bestuur van Leiden Global
- Series Editor 'Verhandelingen van het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde (Brill/KITLV)
- Lid van de Netherlands Inter-University School for Islamic Studies (NISIS)
- Affiliate member, Leiden University Centre for the Study of Islam and Society (LUCIS)

W. van der Molen

- Buitengewoon hoogleraar Filologie en Oud-Javaans, Universitas Indonesia, Depok
- lid redactie 'Javanese Studies' (Tokyo University of Foreign Studies)
- lid International Advisory Board Indonesia and the Malay World

G. Oostindie

- Directeur KITLV-KNAW
- Hoogleraar Koloniale en Postkoloniale Geschiedenis, Universiteit Leiden (bezoldigd, 0,2 fte)
- Voorzitter Dagelijks Bestuur LeidenGlobal, lid Algemeen Bestuur LeidenGlobal (tot 1 juli)
- Voorzitter Bestuur Dr. Silvia W. de Groot Fonds
- Lid Begeleidingscommissie onderzoek slavernijgeschiedenis Amsterdam
- Lid Bestuur Prof. Slicher van Bath Fonds (CEDLA)
- Lid Commissie Immaterieel Cultureel Erfgoed van de Raad van Cultuur
- Lid Internationale Raad van Advies slavernijtentoonstelling Rijksmuseum
- Lid Directeurenoverleg Onderzoek 'Dekolonisatie, geweld en oorlog in Indonesië 1945-1950' (KITLV-NIMH-NIOD)
- Lid Editorial Board New West Indian Guide
- Lid International Advisory Board Leiden Asia Centre
- Lid Raad van Advies, Caribbean Netherlands Science Institute (CNSI-NWO)
- Lid Raad van Advies, Instituut voor de Nederlandse Taal
- Lid Raad van Advies, Slavernijtentoonstelling Rijksmuseum Amsterdam
- Lid Redactieadviesraad Taalmuseum
- Lid Vici-commissie NWO

H. Schulte Nordholt

- Bijzonder Hoogleraar Geschiedenis van Indonesië bij het LIAS aan de Universiteit van Leiden
- Series Editor Verhandelingen (VKI), Brill/KITLV.
- Member Editorial Board *Southeast Asia Research*
- Member Scientific Board Program Scientific Program Indonesia and the Netherlands (SPIN)
- Member Scientific Cte Project Decolonization, Violence and War 1945-1950
- Advisor Chinese Indonesian Heritage Centre
- Member Scientific Advisory board Humanities & Social Sciences NWO

V. Smeulders

- Lid werkgroep Caribische Letteren
- Lid UNESCO Memory of the World Nederland Comité
- Lid Comité Koninkrijksrelaties
- Lid Commissie Koloniale Collecties, Raad voor Cultuur
- Eigenaar *Pasado Presente*
- Curator afdeling geschiedenis Rijksmuseum (tentoonstelling Slavernij)

F. Steijlen

- Hoogleraar Molukse migratie en cultuur in comparatief perspectief, Vrije Universiteit
- Docent Centrum voor Intercultureel Management en Internationale Communicatie, Thomas More Hogeschool, Mechelen
- Bestuurslid Antropologen Beroepsvereniging
- Secretaris Stichting SumatraFilms
- Lid begeleidingscommissie project 'Aangespoeld' Indisch wetenschappelijk Instituut

S. Visscher

- Bestuurslid Vereniging KITLV
- Secretaris SPIN commissie
- Secretary European Association of Southeast Asian Studies (EuroSEAS)